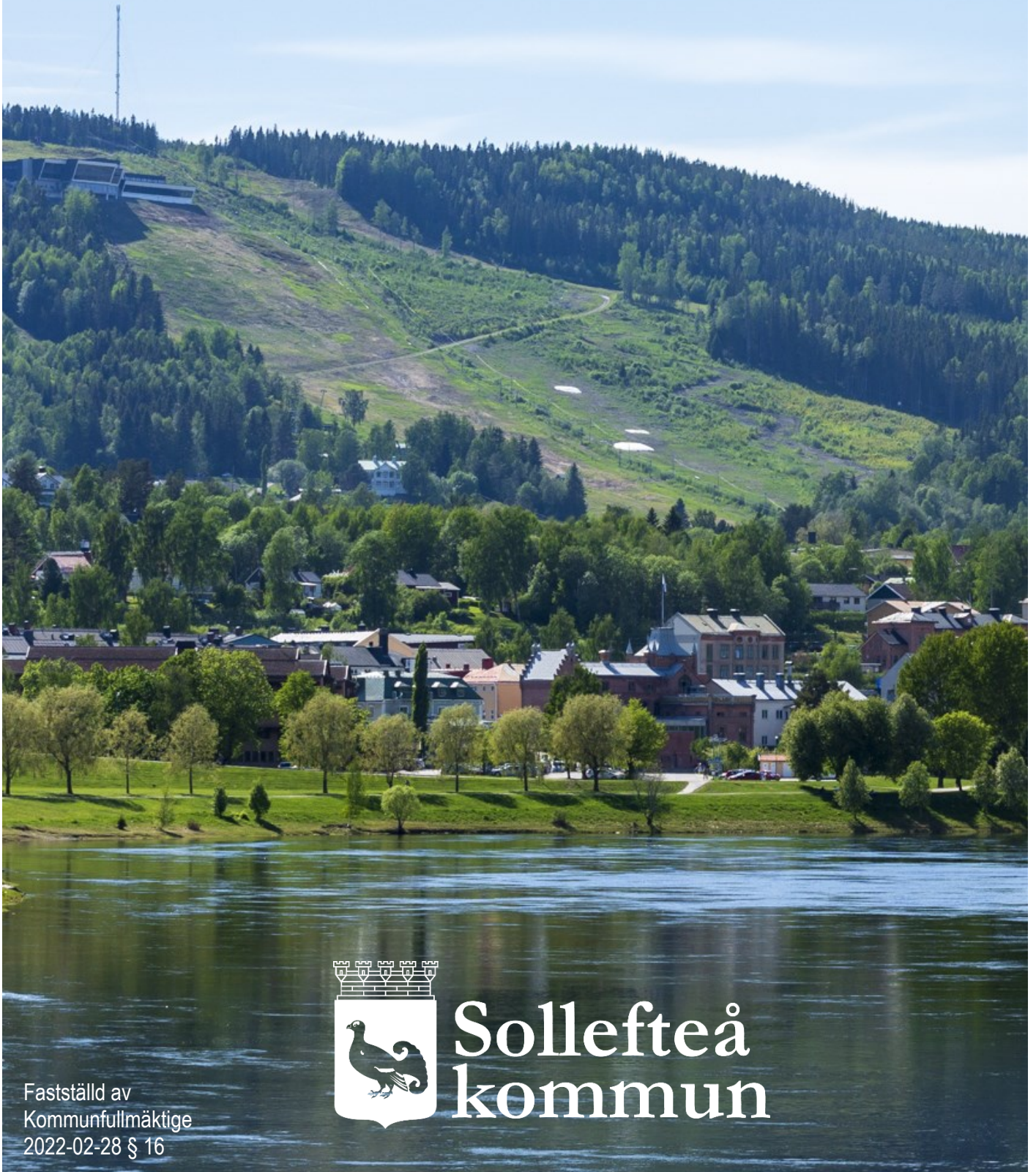

Planeringsstrategi

Översiktsplan för Sollefteå kommun

Sollefteå
kommun

Fastställd av
Kommunfullmäktige
2022-02-28 § 16

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	2
Sammanfattning.....	3
1. Inledning.....	4
2. Tillvägagångssätt & läsanvisning.....	5
3. Lagstiftning	6
5. Aktualitetsbedömning & åtgärder	7
5.1 Mark- & vattenanvändning.....	7
5.2 Allmänna intressen.....	8
5.2.1 Totalförsvaret (Riksintresse)	8
5.2.2 Vindbruk (Riksintresse).....	9
5.2.3 Rennäring (Riksintresse)	11
5.2.4 Jordbruksmark.....	11
5.2.5 Övriga riksintressen.....	12
5.3 Övriga förhållanden av väsentlig betydelse	12
5.3.1 Befolkningsutveckling.....	12
5.3.2 Hamre verksamhetsområde	14
5.3.3 Hallstaberget.....	15
5.4 Miljökvalitetsnormer	15
5.5 Bostadsförsörjning.....	16
5.6 Regionala- & mellankommunala frågor.....	17
5.7 Landsbygdsutveckling i strandnära lägen	18
5.8 Klimatrelaterade risker	19
5.9 Fördjupade översiktsplaner	20
5.9.1 Fördjupad översiktsplan för Sollefteå stad.....	20
5.9.2 Fördjupad översiktsplan Skärvsta-Rödsta byar	20
5.10 Översiktsplanen som stöd i arbetet.....	21
5.11 Länsstyrelsens sammanfattande redogörelse.....	22
6. Övergripande bedömning & fortsatt översiktsplanearbete.....	23
Källförteckning.....	24
Bilagor.....	25

Sammanfattning

Under hösten och sommaren 2021 gjordes en utvärdering av Sollefteå kommuns översiktsplan med utgångspunkt i kraven 3 §, 4 § andra stycket 1 och 2 samt 5 § PBL. Planeringsstrategin kompletterar resultaten av utvärderingen med politiska ställningstaganden gällande förändrade planeringsförutsättningar. En bedömning av behandlade frågors aktualitet har även lagts till.

Översiktsplanen som antogs 2017 påverkas av en del förändringar i PBL och annan lagstiftning. Från och med 2018 ska kommuner redovisa risk för ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt hur dessa ska minska eller elimineras i sin översiktsplan. Behandlingen av temat behöver utökas då Sollefteå ingår i ett av tio nationella riskområden för ras, skred, erosion och översvämning. Ändringar i lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar innebär att riktlinjer för bostadsförsörjning numera ska tas fram separat från översiktsplanen. Ett bostadsförsörjningsprogram antogs av kommunen 2018. I dagsläget anges riktlinjer för bostadsförsörjning i både översiktsplanen och bostadsförsörjningsprogrammet. Ställningstaganden i översiktsplanen ska numera beakta separat antagna riktlinjer i stället för att ange dessa. Barnkonventionen är svensk lag sedan 2020 och barnperspektivet ska beaktas i all framtida planering som rör barn direkt eller indirekt.

Framtida översiktligt planarbete ska ha befolkningstillväxt som utgångspunkt där målet är 23 000 invånare år 2035. Nuvarande översiktsplan utgår ifrån en befolkning på 20 000. Kommunen har minskat något i befolkning sedan översiktsplanen antogs 2017.

En majoritet av de teman som behandlas i översiktsplanen behöver fördjupas. Ställningstaganden i planen är för övergripande och fyller inte sin funktion att agera vägledande för efterföljande planering. Ställningstaganden behöver preciseras och mer frekvent övergå till riktlinjer. Allmänna intressen som är särskilt viktiga att behandla ytterligare är riksintressen för totalförvar, vindkraft och rennärning. Lovgivning på och bevarande av jordbruksmark behöver också behandlas ytterligare.

Andra viktiga frågor som behöver aktualiseras är exempelvis landsbygdsutveckling i strandnära lägen. Likaså är avsaknaden av en kommuntäckande markanvändningskarta något som behöver åtgärdas. Hamre verksamhetsområde och Hallstaberget är två för kommunen fortsatt viktiga platser som behöver ges förnyat utrymme i översiktsplanen. Regionalt är återinförande av persontrafik på Ådalsbanan, Höga Kusten Airport och Sono Groups ambition att etablera flera hotell i Västernorrland aktuella frågor.

Länsstyrelsen meddelade i sitt underlag inför Sollefteå kommuns beslut om planeringsstrategi att mycket stora delar av ursprungliga yttrandet inför antagande av översiktsplanen 2017 fortsatt gäller. I ursprungliga yttrandet beskrevs översiktsplanen som ofullständig sett till kraven i PBL. Stora delar av bedömningen hänvisades till framtida dokument som ännu inte arbetats fram. Länsstyrelsen är en överprövande instans vilket innebär att avsaknaden av en fullständig översiktsplan försvårar efterföljande planering och lovgivning.

Två av totalt 18 teman och frågor som behandlats i planeringsstrategin bedöms sakna påverkan på översiktsplanens aktualitet. Övriga 16 bedöms i någon utsträckning påverka planens aktualitet och tolv av dessa bedöms ha betydande eller mycket betydande påverkan på planens aktualitet. Tio av dessa kan endast åtgärdas i samband med att en ny kommunövergripande översiktsplan antas.

Kommunens bedömning är att en ny kommunövergripande översiktsplan behöver tas fram. Detta motiveras med det stora antalet områden som bedöms ha brister i kombination med att en majoritet av dessa brister endast kan åtgärdas i samband med en ny översiktsplan tas fram. Arbetet med framtagande av en ny kommunövergripande översiktsplan påbörjas under 2022.

1. Inledning

3 kap. 23 § PBL Kommunfullmäktige ska anta en planeringsstrategi senast 24 månader efter ett ordinarie val. I strategin ska fullmäktige:

1.ta ställning till dels ändrade planeringsförutsättningar av betydelse för översiktsplanens aktualitet, dels kommunens fortsatta arbete med översiktsplaneringen, och

2.bedöma i vilken utsträckning planen är aktuell i förhållande till kraven i 3§, 4§ andra stycket 1 och 2 samt 5 §.

Äldre lydelse: Kommunfullmäktige ska minst en gång under mandattiden pröva om översiktsplanen är aktuell i förhållande till kraven i 5 §.

Det kommunala planmonopolet ger svenska kommuner stora möjligheter att styra utvecklingen av den fysiska miljön men för samtidigt med sig ett stort ansvar. Kommuner har en rad olika verktyg till sitt förfogande i planprocessen men när det gäller den långsiktiga utvecklingen av kommunens markanvändning är översiktsplanen det främsta. Varje kommun ska ha en aktuell översiktsplan, som omfattar hela kommunen. Översiktsplanens ställningstaganden grundar sig i den politiska viljan som i sin tur representerar invånarna i kommunen. Planen är inte juridiskt bindande men betraktas trots detta som högst vägledande för efterföljande fysisk planering.

Kommuner har en skyldighet pröva planens aktualitet varje mandatperiod. Tidigare kallades detta aktualitetsprövning men har sedan 1 april 2020 ersatts av planeringsstrategi i PBL (Prop. 2019/20:52). Den stora skillnaden är att en planeringsstrategi ska, utöver att pröva översiktsplanens aktualitet, även tydliggöra vägen framåt för det översiktliga planarbetet. Det har även tillkommit ett tidskrav där en planeringsstrategi ska tas fram inom två år från en ny mandatperiod. Tidskravet börjar gälla först efter riksdagsvalet 2022 eftersom ändringen av PBL trädde i kraft i mitten av en mandatperiod.

Framtagandet av en planeringsstrategi för kommunens översiktsplan sammanfaller med ett ökat fokus på översiktsplanering i Sollefteå kommun. Efter antagande av en ny kommunövergripande översiktsplan 2017 saknade kommunen under en längre period någon som arbetat med översiktlig planering. Budgetmedel avsattes för detta under 2021 och kommunen har nu en översiktsplanerare som aktivt arbetar med frågan. **Sollefteå kommuns övergripande vision & mål är:**

”Sollefteå kommun utvecklas och förnyas med en välutbildad befolkning, god livsmiljö, mångfald i företagande, god omsorg och en välkomnande attityd.”

För att detta ska vara möjligt krävs en väl fungerande fysisk planering från start till slut. Planprocessen måste genomsyras av hållbarhet och långsiktighet. Det är av yttersta vikt för kommunen att ha en fungerande översiktsplan som är aktuell, genomförbar och väl förankrad i organisationen. På detta vis kan översiktsplanen agera vägledande och styrande för efterföljande planering.

2. Tillvägagångssätt & läsanvisning

Under sommaren och hösten 2021 utvärderades Sollefteå kommuns översiktsplan, något som inte hade gjorts sedan antagande augusti 2017. Utvärderingen utfördes av kommunens översiktsplanerare med utgångspunkt i kraven 3 §, 4 § andra stycket 1 och 2 samt 5 § PBL. Detta då utvärderingar arbetades fram som ett faktaunderlag till denna planeringsstrategi. Även planens utformning och tydlighet utvärderades då detta är en viktig aspekt av en fungerande översiktsplan. Kommunala förvaltningens perspektiv har lyfts in genom semistrukturerade intervjuer där totalt tio medarbetare deltagit.

Tabell 1, förteckning intervjuade inom förvaltningen i samband med utvärdering av översiktsplan

Avdelning	Titel
Bygg- & miljöenheten	Bygglovshandläggare & byggnadsinspektör
Bygg- & miljöenheten	Chef miljö- & byggenheten
Bygg- & miljöenheten	Fysisk planerare
Bygg- & miljöenheten	Miljö- och hälsoskyddsinspektör
Kommunkansli	Hållbarhetsstrateg & landsbygdsutvecklare
Näringslivsenheten	Näringslivschef & näringslivsutvecklare
Näringslivsenheten	Näringslivsutvecklare
Näringslivsenheten	Övergripande chef näringslivsavdelningen
Tekniska enheten	Ingenjör
Tekniska enheten	Verksamhetschef tekniska enheten

Politikens perspektiv är en förlängning av medborgarnas vilja och är det främst styrande för ställningstaganden som görs i översiktsplanen. Inför denna planeringsstrategi har varje politiskt parti via utsedda representanter tagit ställning till förändrade planeringsförutsättning av betydelse för kommunens långsiktiga fysiska utveckling. Detta presenteras i denna text genom en rad påståenden som arbetats fram tillsammans med samtliga partier. Partirepresentanterna har kunnat ställa sig bakom de påståenden som speglar partiets syn på frågan. Att partirepresentanter inte stått bakom ett påstående innebär inte att partiets vilja är det motsatta, utan endast att de inte helt står bakom det specifika påståendet eller inte velat svara.

Eftersom både översiktsplanen och planeringsstrategin antas av fullmäktige representeras partiernas ståndpunkt som andel av mandaten i fullmäktige. Detta innebär inte att varje ledamot i fullmäktige tillfrågats inför framtagandet av detta dokument, utan enskilda ledamöter har tagit ställning först i fullmäktigeomröstningen. Eftersom det finns 6 partilösa i fullmäktige motsvarar full samsyn bland partierna i fullmäktige 87 % av mandaten.

Endast planeringsförutsättningar som väsentligt förändrats eller som är av hög relevans för kommunens fysiska utveckling har aktualitetbedöms i denna planeringsstrategi. Varje områdes påverkan på översiktsplanens aktualitet bedöms som mycket betydande, betydande eller något betydande. Saknas påverkan på planens aktualitet anges detta.

Länsstyrelsens underlag inför Sollefteå kommuns beslut om planeringsstrategi har beaktats och inkorporerats i denna planeringsstrategi. Underlaget i sin helhet finns i slutet av detta dokument.

3. Lagstiftning

- Innehållskrav gällande risk för ras, skred och erosion som är klimatrelaterade har sedan 2018 tillkommit i PBL.
- Riktlinjer för bostadsförsörjning ska antas i ett dokument separat från Översiktsplanen.
- Barnkonventionen är sedan 2020 svensk lag.

Flera delar av PBL och annan lagstiftning som berör översiktsplanering har förändrats sedan kommunens översiktsplan antogs 2017. Mindre ändringar och SOU:s nämns i andra delar av dokumentet eller i bifogat underlag från Länsstyrelsen. Nedan är en beskrivning av ändringar som bedöms ha störst påverkan på Sollefteå kommuns översiktsplan.

Sedan 2018 ska ”kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra,” framgå av översiktsplanen. Denna riskanalys bör beskrivas i text samtidigt som särskilt utpekade områden med ökad risk bör finnas som en del av kartmaterialet.

Ändringar har gjorts i lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000:1383). Detta innebär att riktlinjer för bostadsförsörjning inte ska beslutas som en del av översiktsplanen. Kommuner ska i stället ta fram ett separat bostadsförsörjningsprogram som beslutas av fullmäktige, något som gjordes av Sollefteå kommun under 2018. Bostadsförsörjningsprogrammet ska vara vägledande för ställningstaganden som berör det allmänna intresset bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet i 2 kap 3 § 5 PBL i översiktsplanen.

Från och med 2020-01-01 är FN:s barnkonvention svensk lag. Barns rättigheter måste därav tillämpas i all myndighetsutövning och offentlig verksamhet som påverkar barn eller barns förhållanden. Flera aspekter av översiktsplanering och fysisk planering berör barn direkt såväl som indirekt.

5. Aktualitetsbedömning & åtgärder

3 kap. 23 § PBL 1. ta ställning till dels ändrade planeringsförutsättningar av betydelse för översiktsplanens aktualitet

5.1 Mark- & vattenanvändning

3 kap. 3 § PBL Kommunen ska i översiktsplanen redovisa grunddragen i fråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden för hela kommunen. Grunddragen ska framgå av en karta.

Av planen ska det även framgå hur kommunen anser att den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

- Kommuntäckande markanvändningskarta saknas i översiktsplanen.
- Ställningstaganden gällande mark- & vattenanvändning övergår inte till riktlinjer, detaljeringsgraden är för låg.

Nuvarande översiktsplan saknar en kommuntäckande markanvändningskarta. Kommunen har inte redogjort tänkt markanvändning, med några få undantag. Det som pekats ut är ett fåtal områden för nya bostäder i tätorterna, ett område för industrietablering samt områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen. Utöver detta presenteras riksintresseområden, riskområden för ras, skred och översvämning samt skyddade områden. Kommunen har dock inte aktivt tagit ställning och visat i översiktsplanens tillhörande kartor vad den långsiktiga visionen för kommunens fysiska utveckling är. Förvaltningen lyfte detta som en av planens främsta brister i samband med att de tillfrågades om översiktsplanens funktion och applicerbarhet.

Översiktsplanen saknar tydliga ställningstaganden gällande mark- och vattenanvändningen i kommunen. I de flesta fall är dessa av beskrivande eller visionär karaktär och övergår inte till konkreta riktlinjer. Detta är något som påpekats av förvaltningen, i tillhörande miljökonsekvensbeskrivning samt av Länsstyrelsen i sitt yttrande inför antagande av planen. Konsekvensen blir att efterföljande planering inte kan luta sig mot ställningstaganden gjorda i översiktsplanen då dessa inte är tydliga nog. Översiktsplanen underlättar därför inte lovhandläggares arbete samtidigt som den inte agerar vägledande för fysiska utvecklingen i kommunen på kort eller lång sikt.

Bedömning & åtgärder: Sammantaget bedöms påverkan på planens aktualitet som mycket betydande. Avsaknaden av en kommuntäckande markanvändningskarta i kombination med otydliga ställningstaganden gällande mark- och vattenanvändning innebär att översiktsplanen inte uppfyller en av dess huvudsakliga funktioner. Nämligen att underlätta efterföljande planering samtidigt som den styr kommunens fysiska utveckling i önskad riktning. Ett grundläggande innehållskrav i PBL uppfylls inte i och med avsaknaden av en kommuntäckande markanvändningskarta.

Framgent behöver en kommuntäckande markanvändningskarta tas fram för att tydliggöra kommunens tänkta markanvändning. Skrivna ställningstaganden behöver också utvecklas och tydliggöras. Dessa måste bli mindre visionära och övergå till riktlinjer som kan användas av kommunens planhandläggare. Bedömningen är att bristerna endast kan åtgärdas i samband med att den kommunövergripande översiktsplanen revideras.

5.2 Allmänna intressen

3 kap. 4 § PBL Kommunen ska i översiktsplanen redovisa de förhållanden som med hänsyn till de allmänna intressena i 2 kap. kan ha en väsentlig betydelse för sådana beslut som avses i 2 § andra stycket. Riksintressen enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken ska alltid redovisas.

Av planen ska det även framgå hur kommunen anser att

1. riksintressen ska tillgodoses,

- Återetablering av regementet I21 innebär att frågan behöver behandlas ytterligare.
- Ställningstaganden gällande vindbruk behöver fördjupas och förtydligas. Det är sannolikt att ny lagstiftning kommer öka översiktsplanens relevans ytterligare vid ansökningar om lov.
- Mycket stora delar av kommunen faller inom område för riksintresse rennärning. Tydligare avvägningar behövs i planen gentemot andra riksintressen samt vilka delar av riksintresset som är särskilt viktiga.
- Riktlinjer för lovgivning där jordbruksmark berörs saknas eller är inte tydlig nog.

5.2.1 Totalförsvaret (Riksintresse)

Regeringen beslutade 17 juni 2021 om ett återinförande av regementet I21 i Sollefteå kommun. Under 2022 har Forsvarsmakten initialt återupptagit verksamhet i kommunen. Forsvarsmakten har beslutat om att bygga nytt i stället för att använda de gamla regementsbyggnaderna. Detta ställer krav på kommunens fysiska planering på kort och lång sikt.

I dagsläget handlar det främst om lovgivning men översiktsplanen spelar en viktig roll i att Försvarsmaktens intressen värnas långsiktigt samtidigt som att kommunens fysiska utveckling i övrigt inte äventyras. Försvarsmakten har föreslagit att nuvarande riksintresseområde för Tjännmyrans skjutfält ska utökas söderut för att även inkludera skjutfältet Stormyran. Samtliga partier är eniga om att frågan behöver behandlas ytterligare i översiktsplanen. En stor majoritet av partierna, motsvarande 80 % av mandaten i fullmäktige, anser att kommunen också proaktivt ska arbeta för att underlätta expansion av Försvarsmaktens verksamhet utöver det behov som de själva uttryckt i dagsläget.

Bedömning & åtgärder: Sammantaget bedöms påverkan på planens aktualitet som betydande. Totalförsvaret och dess påverkan på kommunen behandlas inte i någon större utsträckning i nuvarande översiktsplan då de inte hade verksamhet i kommunen när planen antogs 2017. Frågan behöver behandlas ytterligare. Det finns ett tydligt behov av att värna om både kommunens och Försvarsmaktens intressen långsiktigt. Samtidigt finns en tydlig politiskt vilja att underlätta för Försvarsmakten verksamhet och möjliggöra en framtida expansion. Verksamheten är geografiskt begränsad och kan därför behandlas genom en fördjupad översiktsplan eller i samband med att en ny kommunövergripande översiktsplan tas fram.

5.2.2 Vindbruk (Riksintresse)

Kommunen har i nuvarande översiktsplan sagt nej till ytterligare områden för utbyggnad av vindkraft innan en separat plan för detta tagits fram. Samtidigt öppnas det för tillskott i områden som redan är starkt präglade av vindkraft. Riksintresset för rennärning prioriteras framför utbyggnad av vindkraft i hela kommunen. Inga nya ansökningar om utbyggnad av vindkraft har beviljats sedan översiktsplanen antogs 2017. I samband med att politiken tillfrågades om nuvarande inställning till ytterligare vindkraft var motsvarande 40 % av mandaten i fullmäktige öppna för det givet att försättningar utreds och bedöms som lämpliga. Samma andel ansåg att en vindbruksplan bör tas fram. Motsvarande 11 % av mandaten sa nej till ytterligare vindkraft i kommunen. Benägenheten att ta ställning gällande vindkraft inom politiken var mycket lägre än andra ämnen, något som innebär stor osäkerhet framöver.

Översiktsplanen slår också fast att kommunen fortsatt ska verka för att öka andelen förnyelsebar energi. Däremot är det inte helt tydligt hur detta ska göras. Vattendragen är fullt utbyggda, solkraft nämns inte i planen och gjorda ställningstaganden innebär ett de facto nej till vindkraft i de allra flesta fall. Det finns ett stort antal laga kraft vunna tillstånd för vindkraft i kommunen som inte ännu är utbyggda. Ifall samtliga tillståndsgivna parker byggs skulle det innebära en mycket stor ökning av elproduktionen från vindkraft i kommunen. Sollefteå kommun hade i slutet av 2020 en installerad effekt på 338 MW från vindkraft, femte mest av landets alla kommuner.

I betänkande till regeringen för SOU 2021:53, En rättssäker vindkraftsprövning, föreslås översiktsplanens vikt vid prövning av vindkraft att öka. Ifall förslaget blir till lag skulle kommunens roll vid vindkraftsprövning bli mer fokuserad på att beakta lämplig lokalisering ur markanvändningssynpunkt. Kommunen kan tillstyrka eller avstyrka en ansökan om lokaliseringsbesked. På så vis behålls kommunala vetot. En betydande förändring gentemot nuvarande förfarande är att kommuner generellt inte ska kunna lämna avstyrkan ifall ansökan om lokaliseringsbesked är förenlig med kommunens översiktsplan. Tillstyrkan får lämnas vare sig ansökan är förenlig med översiktsplanen eller inte.

Under en övergångsperiod föreslås kommuner kunna avstyrka alla ansökningar med hänvisning till att översiktsplanen inte uppdaterats. På lång sikt skulle det innebära kommunens ställningstaganden gällande vindkraft i översiktsplanen blir mer bindande. Samtidigt är kommuner fria göra det ställningstagande de bedömer som passande, skillnaden blir att det sker i ett tidigare skede i samband med framtagande av översiktsplanen.

Bedömning & åtgärder: Sammantaget bedöms påverkan på planens aktualitet som mycket betydande. Nuvarande översiktsplan är något motsägelsefull gällande vindkraft. Sannolikheten att ny lagstiftning gällande vindkraft och översiktsplanens roll i tillståndsprocessen blir verklighet inom kort innebär att ämnet måste behandlas i större omfattning än i nuvarande plan. Kommunen behöver ta tydlig ställning i frågan samtidigt som påverkan på andra ställningstaganden och nationella mål synliggörs ytterligare. Ämnet kan behandlas i samband med att en ny kommunövergripande översiktsplan tas fram eller genom ett tematiskt tillägg.

5.2.3 Rennäring (Riksintresse)

En betydande del av kommunens yta är utpekad som särskilt viktig för rennäringens intressen. Utöver att rennäringens intressen ställs över vindkraften saknas tydliga avvägningar gällande hur handläggare ska värdera rennäringen i förhållande till andra riksintressen. Det har uttryckts en önskan om att klargöra i översiktsplanen vilka delar av de större områdena för riksintresset som är särskilt viktiga och känsliga för störningar.

Bedömning & åtgärder: Sammantaget bedöms påverkan på planens aktualitet som något betydande. Temat behöver behandlas ytterligare men är inte av en tidskänslig natur och har sällan lett till svårigheter vid lovgivning. Detta görs bäst i samband med att en ny kommunövergripande översiktsplan tas fram.

5.2.4 Jordbruksmark

Jordbruksmark är inte ett riksintresse men är enligt 3 kap. miljöbalken av nationell betydelse. Därför är det viktigt att långsiktigt värna den mark som idag och i framtiden är mest lämpad för jordbruk. Samtidigt är skyddet av brukningsbar mark vid lovgivning relativt starkt och handläggare på kommunen har ofta saknat vägledning från översiktsplanen i samband med sitt arbete. Riktlinjer för lovgivning där jordbruksmark berörs saknas eller är inte tydlig nog i nuvarande plan. Kommunens medarbetare önskar tydligare riktlinjer gällande hur olika klasser av brukningsbar mark ska behandlas i relation till andra intressen.

Bedömning & åtgärder: Sammantaget bedöms påverkan på planens aktualitet som betydande. Temat behöver behandlas ytterligare men är inte av en tidskänslig natur. Däremot har svårigheter i avvägningar relativt regelbundet uppstått vid lovgivning. Översiktsplanen behöver bli ett tydligare stöd i efterföljande lovgivning. Förtydligande och fördjupning gällande jordbruksmark görs bäst i samband med att en ny kommunövergripande översiktsplan tas fram.

5.2.5 Övriga riksintressen

Bedömning & åtgärder: Sammantaget bedöms påverkan på planens aktualitet saknas. Mindre förändringar har skett gällande en rad andra riksintressen som inte nämns ovan. Då dessa inte har en direkt påverkan på nuvarande plans aktualitet kommer de redovisas och behandlas i samband med att en ny kommunövergripande översiktsplan tas fram. Det handlar exempelvis om riksintressen som utgått.

5.3 Övriga förhållanden av väsentlig betydelse

3 kap. 4 § PBL [...] Av planen ska det även framgå hur kommunen anser att [...]

3. förhållanden av väsentlig betydelse i övrigt bör beaktas.

- Sollefteå kommun har under lång tid haft en negativ befolkningsutveckling. Utgångspunkten för planering är att befolkningen ska växa.
- Kommunen vill aktivt jobba för utrikes invandring från övriga Europa och för att behålla de som invandrat från utomeuropeiska länder.
- En etablering inom Hamre verksamhetsområde är önskvärt och kommunen arbetar aktivt för detta. Tiltänkt markanvändning bör utökas från datalagring till industri.
- Hallstaberget är fortsatt av stor vikt för friluftsliv, evenemang och turism i kommunen. Frågan behöver ges förnyat utrymme i framtida översiktligt planarbete.

5.3.1 Befolkningsutveckling

Mellan 2017–2020 tappade kommunen 837 invånare och i slutet av 2020 var totala befolkningsantalet i kommunen 18 872. I nuvarande översiktsplan är utgångspunkten att planera för en oförändrad befolkning om minst 20 000. Samtliga politiska partier har uttryckt att planeringen ska ha utgångspunkten i befolkningstillväxt. Ambitionen är i dagsläget att sikta mot 23 000 invånare år 2035.

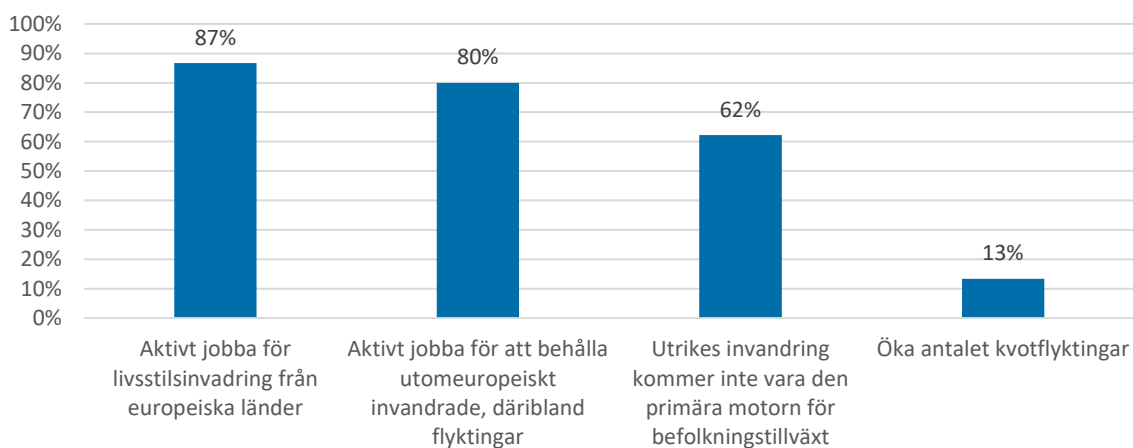
Demografiskt tyder mycket på befolkningsutvecklingen kommer fortsätta nedåt. En överväldigande andel av befolkningsminskningen beror på det negativa födelsenettet som orsakas främst av en åldrande befolkning. Under en period mellan 2013–2016 kompenserade ett positivt flyttnetto starkt pådrivet av utomeuropeiska flyktingar födelsenettet. Flyttnettet har sedan dess återgått till ett negativt sådant, främst på grund av minskad utrikes invandring. Politiska prioriteringar nationellt som följde efter flyktingvågen 2016 har inneburit att utrikes invandring till kommun minskat kraftigt då denna främst drevs av flyktingmottagande. Samtidigt pekar få tecken mot att utrikes invandring kraftigt kommer öka i och med förändrade prioritering inom den nationella politiken.

Eftersom utrikes invandring spelat en stor roll i Sollefteå kommuns befolkningsutveckling har representanter för respektive politiskt parti i fullmäktige tagit ställning till en rad påståenden. Samtliga partier anser att kommunen aktivt bör jobba för livsstilsinvandring från andra europeiska länder eftersom kommunen har unika värden och miljöer att erbjuda.

De allra flesta ansåg också att det krävs ett aktivt arbete för att behålla fler av de som invandrat till kommunen från ett utomeuropeiskt land. En stor del av denna grupp är flyktingar, en grupp som Sollefteå kommun är särskilt ineffektiv på att behålla. Västernorrland läns bostadsmarkandsanalys för 2021 visade att Sollefteå var bland de tio kommuner i landet som hade högst andel utflyttade mottagna flyktingar perioden 2016–2019 (Länsstyrelsen 2021). En majoritet av partierna var samtidigt tydliga med att de inte ser utrikes invandring som den primära motorn för befolkningstillväxt. En liten del ansåg att kommunen bör öka antalet kvotflyktingar som kan tas emot då detta är en av få faktorer som kommunen kan påverka gällande flyktingmottagande.

Utrikes invandring - Håller med följande påstående:

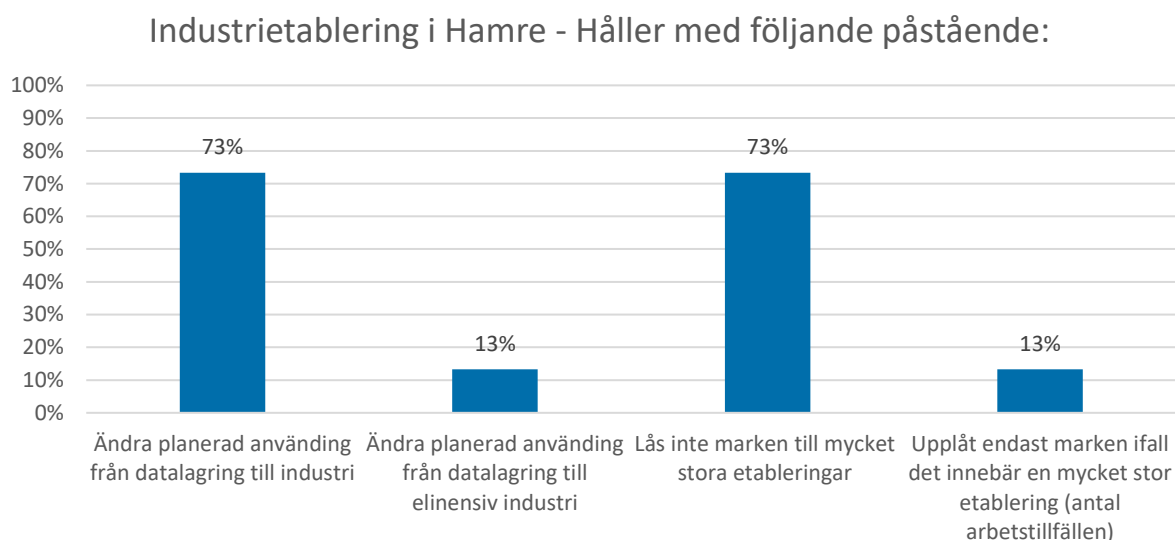
Figur 1. Politiska partier som håller med påståenden gällande utrikes invandring – representerat i andel av totala mandaten i kommunfullmäktige.

Bedömning & åtgärder: Sammantaget bedöms påverkan på planens aktualitet som betydande. Frågan behandlas primärt inte inom ramen för översiktsplanen. Det är däremot nödvändigt att långsiktiga förutsättningar för bebyggelseutvecklingen inte ska bli ett hinder för tillväxt eller bibehållande av inflyttare. Framtida arbete måste utgå ifrån befolkningsmålet 23 000 invånare år 2035. Frågan behandlas lämpligast i samband med att en ny kommunövergripande översiktsplan tas fram.

5.3.2 Hamre verksamhetsområde

Platsen har unika värden med stor yta, goda förbindelser, mycket god tillgång till grön el och ett stadsnära läge. I nuvarande översiktsplan beskrivs området som lämpligt för etablering av hallar för datalagring, troligtvis färgat av bland annat Facebooks etablering i Luleå. Sedan antagande av översiktsplanen 2017 har den stora tillgången till grön i norra Sverige lockat internationellt intresse.

Det finns en stor samsyn inom politiken att tänkt markanvändning för området bör breddas i översiktsplanen. Motsvarande 73 % av mandaten i fullmäktige anser att användningen bör breddas till industri, medan motsvarande 13 % anser att området specifikt ska reserveras för elintensiv industri på grund av platsens goda tillgång av grön el. Fördelning ser likadan ut gällande vilken typ av etablering som tolereras. En majoritet vill inte låsa marken endast till mycket stora etableringar sett till antal arbetstillfällen medan en mindre andel endast vill upplåta marken ifall det innebär ett mycket stort antal arbetstillfällen. En exakt siffra för vad som betraktas som en mycket stor etablering saknas, men skulle innebära närmare ett fyrsiffrigt antal arbetstillfällen.

Figur 2. Politiska partier som håller med påståenden gällande industrietablering i Hamre – representerat i andel av totala mandaten i kommunfullmäktige.

Bedömning & åtgärder: Sammantaget bedöms påverkan på planens aktualitet som mycket betydande. Tilltänkt markanvändning för området har förändrats. Samtidigt har kommunen intensifierat sitt arbete med att bereda, marknadsföra och matcha platsen. Därför behöver det finnas en beredskap för själva platsen men även kringliggande frågor som exempelvis boende och transporter. Området är ett geografiskt begränsat sådant och kan därför behandlas genom en fördjupad översiktsplan eller i samband med att en ny kommunövergripande översiktsplan tas fram.

5.3.3 Hallstaberget

Det finns för tillfället ett av fullmäktige antaget visionsprogram för utveckling av Hallstaberget som översiktsplanen hänvisar till. Väldigt få av åtgärderna i visionen har realiserats och sannolikt har en del av kommunens prioriteringar för området förändrats sedan 2014 då visionsprogrammet antogs. Området är fortsatt viktigt för friluftsliv, evenemang och turism.

Bedömning & åtgärder: Sammantaget bedöms påverkan på planens aktualitet saknas. Området är däremot viktigt för kommunens utveckling och invånarnas trivsel. Platsen behöver ges förnyat utrymme i framtida översiktligt planarbete. Området är ett geografiskt begränsat sådant och kan därför behandlas genom en fördjupad översiktsplan eller i samband med att en ny kommunövergripande översiktsplan tas fram.

5.4 Miljö kvalitetsnormer

3 kap. 4 § PBL Av planen ska det även framgå hur kommunen anser att

2. gällande miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken ska följas,

- Miljö kvalitetsnormer redogörs för och beskrivs i översiktsplanen.
- Riktlinjer & resurser för att nå eller inte överskrida dessa saknas.

I översiktsplanen ges en utförlig beskrivning av vad miljö kvalitetsnormer är för något och vilka som finns. Litet eller inget utrymme ges till ställningstaganden och konkreta åtgärder för att nå eller ej överskrida dessa. Exempel där miljö kvalitetsnormer nämns är att kommunen ska jobba för att inte överskrida bullernormen trots en befolkning under 100 000. Även i beskrivning av LIS-områden värderas vissa miljö kvalitetsnormer. Ställningen i planen är att kommunen sällan överskrider några normer, därför ges åtgärder inget större utrymme. I samband med att medarbetare från förvaltningen intervjuades lyftes en önskan att de viktigaste åtgärderna för att nå eller inte överskrida

miljökvalitetsnormer tydligt ska framgå. Exempel gavs också där miljökvalitetsnormer förbisetts på grund av ekonomiska faktorer, emot översiktsplanens intention att verka för att samtliga normer nås.

Bedömning & åtgärder: Sammantaget bedöms påverkan på planens aktualitet som något betydande. Temat behöver behandlas ytterligare i översiktsplanen där de viktigaste åtgärder måste prioriteras och tydligt framgå. Samtidigt är översiktsplanen endast en liten av arbetet med miljökvalitetsnormer. Temat bör behandlas i samband med att en ny kommunövergripande översiktsplan tas fram.

5.5 Bostadsförsörjning

3 kap. 5 § PBL Av översiktsplanen ska även följande framgå

1. hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder,

- Separata riktlinjer för bostadsförsörjning antogs 2018.
- I stället för att ange riktlinjer för bostadsförsörjning ska översiktsplanen numera beakta och behandla separat antagna riktlinjer i sina ställningstaganden.
- Kommunen saknar beredskap för att snabbt bygga ut bostadsbeståndet. Fysiska planeringen i kommunen kan bli ett hinder vid en större etablering och detta behöver åtgärdas.

Sollefteå kommun har antagit separata riktlinjer för bostadsförsörjning 2018 i och med ändringar i lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000:1383). Riktlinjer för bostadsförsörjning ska inte längre beslutas som en del av översiktsplanen, utan redovisas i ett separat dokument som antas av kommunfullmäktige. Riktlinjerna ska nu vara vägledande när kommunen i översiktsplaneringen tillämpar och bedömer det allmänna intresset i 2 kap 3 § PBL. I dagsläget anges riktlinjer för bostadsförsörjning både i översiktsplanen och bostadsförsörjningsprogrammet då översiktsplanen antogs innan separata riktlinjer för bostadsförsörjning antogs.

I bostadsförsörjningsprogrammet anges det att cirka 100 nya lägenheter ska byggas före år 2027. Vid samma tidpunkt ska tillgången till anpassade bostäder för äldre, till exempel trygghetsboenden, möta behoven i kommunen. I nuvarande översiktsplan saknas utpekanden och ställningstaganden hur dessa mål ska nås.

Då kommunen aktivt arbetar för en etablering i Hamre finns potentialen att ett stort antal arbetstillfällen snabbt tillkommer. En sådan etablering skulle främst beröra Långsele och Sollefteå ur ett bostadsförsörjningsperspektiv. I nuvarande översiktsplan saknas beredskap för ett scenario som skulle kräva ett hastigt tillskott av bostäder på dessa orter.

Bedömning & åtgärder: Sammantaget bedöms påverkan på planens aktualitet som mycket betydande. Översiktsplanen är inte förenligt med aktuell lagstiftning. I och med antagandet av ett separat bostadsförsörjningsprogram behöver målen i denna ges en fysisk dimension i översiktsplanen. Det finns också ett behov av större beredskap för att snabbt kunna utöka bostadsbeståndet i kommunen. Enskilda delar kan behandlas i en fördjupad översiktsplan men då flera områden behöver behandlas ytterligare är ändringar mest lämpliga i samband med att en ny kommunövergripande översiktsplan tas fram.

5.6 Regionala- & mellankommunala frågor

3 kap. 5 § PBL Av översiktsplanen ska även följande framgå:

2. hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen,
5. om översiktsplanen avviker från en regionplan för länet, på vilket sätt den gör det och skälen för avvikelser, och
6. sådana områden och verksamheter som angår två eller flera kommuner eller är av regional betydelse.

- Kommunen verkar fortsatt för persontrafik på Ådalsbanan.
- Höga kusten är en angelägen regional fråga.
- Sono Group planerar för flertalet hotell i Västernorrland. Arbetet behöver samordnas och beaktas i översiktsplaneringen.

I nuvarande översiktsplan berörs regionala och mellankommunala frågor beskrivande. Enstaka frågor som kan vara viktiga ur detta perspektiv beskrivs. Intentionen är följa regionala såväl som nationella mål, men tillvägagångssätt saknas. Därför är det mycket svårt att bedöma huruvida planen är förenlig med nationella mål och regionala planer även fast den beskriver att detta är avsikten.

Frågor som lyfts som viktiga ur ett regionalt perspektiv är persontrafik på Ådalsbanan och Höga Kusten Airport, två punkter som fortsatt är mycket viktiga för Sollefteå kommun. Sono Groups intention att etablera flera hotell i Höga kusten och Västernorrland har tillkommit.

Sedan Sollefteå kommun antog en ny översiktsplan 2017 har Timrå kommun hunnit göra detsamma. Utöver detta pågår ett arbete med framtagande av en ny översiktsplan i Härnösand, Ragunda, Sundsvall, Strömsund och Örnsköldsviks kommuner. Flera regionala planer och strategier har också uppdaterats sedan antagande av nuvarande översiktsplan, däribland en ny regional utvecklingsstrategi för Västernorrland.

Bedömning & åtgärder: Sammantaget bedöms påverkan på planens aktualitet som något betydande. Det är svårt att avgöra hur förenlig nuvarande översiktsplan är med regionala planer och nationella mål då det saknas tillräckligt tydliga ställningstaganden i planen. Temat behöver fördjupas. Samtidigt är detta inte tidskänsligt, vilket minskar påverkan på aktualiteten något. Nya regionala frågor som Sono Groups satsning i Västernorrland behöver lyftas in i en framtida plan. Likaså behöver närliggande kommuners uppdaterade översiktsplan beaktas i framtida översiktligt planarbete. Frågorna bör behandlas i samband med att en ny kommunövergripande översiktsplan tas fram.

5.7 Landsbygdsutveckling i strandnära lägen

3 kap. 5 § PBL Av översiktsplanen ska även följande framgå:

2. sådana områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen som avses i 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken,

- Inga ansökningar om lov har inkommit i någon av kommunens nio LIS-områden sedan antagande av planen 2017.
- LIS kan inte användas som skäl vid strandskyddsdispens inom dessa områden då Länsstyrelsen inte betraktar dem som utredda nog.
- En översyn över antalet områden och ytterligare utredningar är nödvändigt då LIS fortsatt är en viktig fråga för kommunen.
- Ny lagstiftning som påverkar detta arbete kommer sannolikt träda i kraft under 2022 eller 2023.

Nio LIS-områden finns utpekade i översiktsplanen. Inom dessa områden har inte några ansökningar om lov inkommit sedan planen antogs 2017. Översiktsplanen beskriver att dessa områden ska detaljplaneras, något som inte gjorts. I dagsläget saknas planer på att detaljplanera någon av de utpekade LIS-områdena. Samtidigt beskriver motsvarande 73 % av mandatens i fullmäktige landsbygdsutveckling i strandnära lägen som en mycket prioriterad fråga och 13 % ser frågan som något prioriterad. Nuvarande linje är att bereda områden för bebyggelse så långt som möjligt utan att kommunen ska vara parten som detaljplanerar områdena. Detta då bebyggelsestrycket saknats och det varit mycket svårt att förutse områden där ansökningar om lov kommer inkomma.

I sitt yttrande inför antagande av översiktsplanen ansåg Länsstyrelsen att utpekade områden inte är tillräckligt utredda för att kunna använda LIS som skäl vid upphävande av strandskydd. Inga ytterligare utredningar har gjorts sedan antagande av översiktsplanen. Detta innebär i praktiken att inkomna ansökningar om lov inom dessa områden behöver giltiga skäl som inte är LIS för att få strandskyddsdispens och därmed inte uppfyller sin funktion.

Framgent kommer förändringar i strandskyddet med stor sannolikhet att ske. SOU 2020:78, tillgängliga stränder – ett mer differentierat strandskydd, har lämnat över sitt betänkande till regeringen. I betänkandet föreslås det bland annat att landsbygdsområden ska ersätta LIS-områden i syftet att det ska bli lättare att bygga strandnära på landsbygden och där det är lågt bebyggelsestryck. Om och i sådana fall vilka delar som blir lag återstår att se men sannolikt kommer det ha en betydande påverkan på kommunens arbete med bebyggelse i strandnära lägen. Likt idag kommer frågan behöva behandlas inom ramen för översiktsplanen även ifall föreslagna förändringar blir till lag.

Bedömning & åtgärder: Sammantaget bedöms påverkan på planens aktualitet som mycket betydande. En prioriterad fråga för kommunen som behöver utredas ytterligare. Utpekade områdens aktualitet behöver utvärderas då bebyggelsestryck helt saknats inom dessa. Fördjupade utredningar behövs inom fortsatt aktuella områden för att LIS ska kunna användas som giltigt skäl vid upphävande av strandskydd. Dessutom är det sannolikt med förändringar i lagstiftning som behöver behandlas inom ramen för översiktsplaneringen. Ämnet kan behandlas i samband med att en ny kommunövergripande översiktsplan tas fram eller genom ett tematiskt tillägg.

5.8 Klimatrelaterade risker

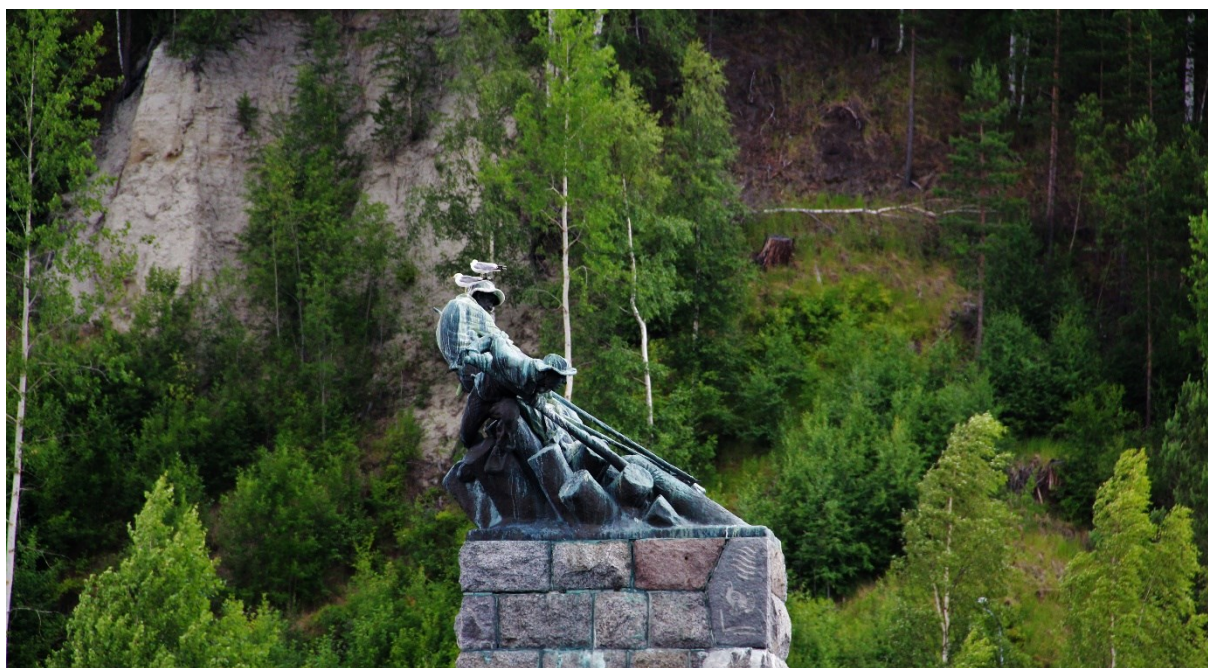
3 kap. 5 § PBL Av översiktsplanen ska även följande framgå:

4. kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra,

- Kommunen uppfyller inte kravet gällande klimatrelaterade risker då det tillkom efter antagande av planen.
- Sollefteå kommun ingår i ett av tio nationella riskområden för ras, skred, erosion och översvämning.
- Behandlingen av temat i planen behöver utökas och fördjupas.

Risker för översvämning, ras, skred och erosion nämns flera gånger i nuvarande översiktsplan. Däremot hänvisas riktlinjer, ställningstaganden och hantering av dessa frågor till en separat ”plan för klimatanpassning i samhällsplanering och byggande samt boende i riskområden”. Denna plan beskrivs som prioriterad i översiktsplanen och skulle tas fram under 2018, något som ännu inte skett. Sedan 2018 har det tillkommit ett innehållskrav i 3 kap. 5 § PBL som säger att kommunens syn på frågan samt hur sådana risker kan minska eller upphöra ska behandlas i översiktsplanen.

I en rapport från SGI och MSB ingår Sollefteå kommun i ett av dem tio nationella riskområden för ras, skred, erosion och översvämning (SGI & MSB 2021). Sedan 2012 genomför SGI skredriskkarteringar längs prioriterade vattendrag i Sverige. För närvarande pågår utredningar längs delar av Ångermanälven. Karteringen beräknas vara klar under 2022.

Bedömning & åtgärder: Sammantaget bedöms påverkan på planens aktualitet som mycket betydande. Översiktsplanen uppfyller inte innehållskraven i PBL på denna punkt. Dessutom ligger Sollefteå kommun geografiskt i ett område med ökad risk för ras och skred. Förutsättningarna behöver kartläggas och lämpliga åtgärder behöver identifieras. Arbetet är långsiktigt och omfattande, något som kräver ett längre perspektiv. Frågan kan behandlas i ett tematiskt tillägg eller i samband med att en ny kommunövergripande översiktsplan tas fram.

5.9 Fördjupade översiktsplaner

- Fördjupad översiktsplan för Sollefteå stad är mycket gammal och i behov av förnyelse.
- Kommunen behöver på nytt ta ställning till etableringar av handel utanför centrum då flera etableringar skett på Hågesta och Södra Övergård.
- Fördjupad översiktsplan Skärvsta-Rödsta byar är mycket gammal och används sällan av lovhandläggare. Planen kommer upphöra per automatik 2026.
- Kommunen behöver på nytt ta ställning till Sollefteå stads utvecklings- och utbyggnadsriktning.

5.9.1 Fördjupad översiktsplan för Sollefteå stad

Ändringen av 3. kap PBL (SFS 2021:788) som trädde i kraft 1 april 2020 innebär att planer som antogs före 2004 upphör att gälla år 2026. Denna plan berörs inte av detta då den antogs 2005. Däremot ger det en indikation att planen bör förnyas eller inkorporeras i en framtida ny översiktsplan då den är mycket gammal.

Handel i centrum är en fråga som lyfts i planen och som är fortsatt aktuell. I planen står det att nya handelsetableringar utanför centrum som konkurrerar med centrumhandeln ej bör tillåtas. Sedan planens antagande har Hågesta växt fram som ett handelsområde utanför centrum för främst dagligvaror. Även i Södra Övergård planeras ett antal nya verksamheter utöver befintliga tillskott sedan 2005.

Bedömning & åtgärder: Sammantaget bedöms påverkan på planens aktualitet som betydande. Planen är mycket gammal och i behov av uppdatering. Den faktiska utvecklingen i kommunen och den mängd tid som passerat innebär att kommunen på nytt behöver ta ställning till etableringar utanför centrum. Ytterligare tydlighet önskas gällande vilka typer av verksamheter som betraktas konkurrera med centrumhandeln och i vilken utsträckning detta är önskvärt. Området är ett geografiskt begränsat sådant och kan därför behandlas genom en fördjupad översiktsplan eller i samband med att en ny kommunövergripande översiktsplan tas fram.

5.9.2 Fördjupad översiktsplan Skärvsta-Rödsta byar

Ändringen av 3. kap PBL (SFS 2021:788) som trädde i kraft 1 april 2020 innebär att planer som antogs före 2004 upphör att gälla år 2026. Planen antogs 1992, något som innebär att planen på sikt kommer upphöra att gälla. Planen är mycket gammal och används sällan av kommunens planhandläggare.

Sollefteå stads utvecklingsriktning är en fråga som lyfts i planen och som är fortsatt aktuell. I planen föreslås staden växa västerut mot sjukhuset, något som idag inte är helt i linje med kommunens intention. Sedan planen antogs har Sollefteå stad inte växt sett till bebyggelsen i någon betydande omfattning. Däremot föreslås bland annat Hågesta som ett område för nya bostäder i planer antagna efter 1992. Utvecklingen av handel har dessutom skett i motsatt riktning, mot Hågesta och Södra Övergård.

Bedömning & åtgärder: Sammantaget bedöms påverkan på planens aktualitet som något betydande. Planen är mycket gammal och används inte i någon större utsträckning. Samtidigt är den en gällande del av översiktsplanen, något som kan vara problematiskt ifall kommunens intention förändrats.

Kommunen behöver på nytt ta ställning till Sollefteå stads tänkta utvecklingsriktning och förnya sin plankatalog. Detta kan göras genom en ny fördjupad översiktsplan eller i samband med att en ny kommunövergripande översiktsplan tas fram.

5.10 Översiktsplanen som stöd i arbetet

3 kap. 6 § PBL *Översiktsplanen ska utformas så att innebörden av den tydligt framgår.*

- Ställningstaganden i planen är på en för övergripande nivå och förekommer i flera delar.
- Planeringsunderlag som inte är nödvändigt för att motivera gjorda ställningstaganden kan lämnas utanför planen.
- Tematiska inramningen med en kraftfull kommun i centrum fungerar väl.

Översiktsplanen berör ett ambitiöst antal områden men ställningstaganden som görs i planen stannar på en för visionär och övergripande nivå. Kommunens mål och vision ges inte en tydlig fysisk dimension. Ställningstaganden anger inte riktlinjer att arbete utifrån och blir därför sällan ett verktyg för att styra och underlätta efterföljande planering.

Läsbarheten påverkas negativt av att ställningstaganden förekommer i flera delar, trots att de ska vara samlade i del 1. Planens längd och omfattande planeringsunderlag gör den även tung att bearbeta. Tillsammans innebär dessa brister att planen är svår att använda som uppslagsverk. Planeringsunderlagen kan i betydligt större omfattning lämnas utanför planen och bör endast inkluderas i den utsträckning som är nödvändig för att motivera gjorda ställningstaganden. Tematiska inramningen med en kraftfull kommun i centrum fungerar väl och är fortsatt aktuell. De tre områden livskraft, naturkraft och innovationskraft är relevant både för kommunens riktning och planens innehåll.

Bedömning & åtgärder: Sammantaget bedöms påverkan på planens aktualitet som mycket betydande. Planens utformning och detaljeringsgrad innebär att den inte uppfyller sin funktion. Ställningstaganden måste bli tydligare och innehålla riktlinjer som efterföljande planering kan baseras på. Planen bör tydligare ha sin utgångspunkt i fysisk planering och de delar som inte är nödvändiga, exempelvis planeringsunderlag, bör hållas utanför planen i den mån det är möjligt. Ställningstaganden och konsekvensbeskrivning behöver ges mer utrymme. Formatet bör övergå till en helt digital översiktsplan i enlighet med Boverkets ÖP-modell 2.1 (Boverket 2020). Förändringarna kan endast genomföras i samband med att en ny kommunövergripande översiktsplan tas fram.

5.11 Länsstyrelsens sammanfattande redogörelse

3 kap. 5 § PBL Om länsstyrelsen inte har godtagit planen i en viss del, ska det anmärkas i planen.

3 kap. 26 § PBL Länsstyrelsen ska i ett underlag till kommunen redovisa sådana statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet. Redovisningen ska göras under den andra halvan av tiden mellan två ordinarie val till kommunfullmäktige.

I underlaget ska länsstyrelsen ange

- 1. hur dessa intressen förhåller sig till översiktsplanen, och*
  - 2. om länsstyrelsens granskningsyttrande i någon del inte längre gäller.*
- 2. Länsstyrelsen ska även lämna ett sådant underlag till kommunen när kommunen begär det.*

- Granskningsyttrande som lämnades i samband med att planen antogs 2017 gäller fortfarande till stora delar.
- Länsstyrelsen betraktar inte nuvarande översiktsplan som komplett i PBL:s mening.

Länsstyrelsens meddelade i sitt underlag inför Sollefteå kommuns beslut om planeringsstrategi att synpunkterna från det ursprungliga granskningsyttrande vid antagande av översiktsplanen mestadels fortsatt gäller. Främst har kommunen gjort ändringar avseende disposition och redovisning av kartmaterialet innan antagande.

Detta innebär att Länsstyrelsens yttrande i övrigt är aktuellt. Där påpekades bland annat att nuvarande översiktsplan inte är att betrakta som fullständig i PBL:s mening. Ställningstaganden som görs samt den plankarta som redovisas anses inte i tillräcklig utsträckning uppfylla PBL:s grundläggande innehållskrav. Vissa innehållskrav betraktas som inte redovisade. Enligt Länsstyrelsen saknar översiktsplanen helt eller delvis;

- ”Redogörelser för hur kommunen konkret ska genomföra de intentioner som uttrycks genom ställningstaganden och vilka riktlinjer som gäller för kommunens mark- och vattenanvändning.
- En tydlig redovisning över hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.
- Riktlinjer och strategier för hur kommuner avser att tillgodose redovisade riksintressen samt följa fastställda miljö kvalitetsnormer.
- Tillräcklig redovisning kopplat till utpekade LIS-områden.”

Länsstyrelsens underlag inför Sollefteå kommuns beslut om planeringsstrategi & granskningsyttrande inför antagande av översiktsplanen i sin helhet finns bifogade i slutet av detta dokument.

Bedömning & åtgärder: Sammantaget bedöms påverkan på planens aktualitet som mycket betydande. Många av de brister som Länsstyrelsen påpekat hänvisades till efterföljande arbete som ännu inte gjorts. Att översiktsplanen inte betraktas som komplett av Länsstyrelsen innebär stora hinder i efterföljande lovgivning då Länsstyrelsen är en överprövande instans. Det belyser också att kommunen saknar en väl fungerande översiktsplan som i stora delar inte uppfyller kraven i lagstiftningen. Brister behöver åtgärdas för att översiktsplanen ska uppfylla sitt syfte och inte bli ett hinder i efterföljande planering. Förändringarna kan endast genomföras i samband med att en ny kommunövergripande översiktsplan tas fram.

6. Övergripande bedömning & fortsatt översiktsplanarbete

Bland de 18 frågor och teman som behandlats i denna planeringsstrategi bedöms påverkan på planens aktualitet enligt följande: åtta som mycket betydande, fyra som betydande och fyra som något betydande. Övriga två bedöms i nuläget sakna påverkan på planens aktualitet.

Tio frågor eller teman som påverkar planens aktualitet behöver behandlas inom ramen för en ny översiktsplan. Övriga åtta är även lämpliga att behandla via fördjupade översiktsplaner eller tematiska tillägg. Fyra av totalt åtta ämnen med störst påverkan på planens aktualitet bedöms dessutom endast kunna åtgärdas i samband med att ny översiktsplan antas. Dessa kan beskrivas som större brister som måste åtgärdas för att översiktsplanen ska uppfylla sitt syfte och sin funktion.

En majoritet av bedömningarna har kommit till slutsatsen att påverkan på planens aktualitet är betydande eller mycket betydande vilket innebär att dessa delar betraktas som inaktuella. Dessutom kan många av dessa endast behandlas i samband med att översiktsplanen revideras.

Därför är den övergripande bedömningen att Sollefteå kommun behöver ta fram en ny kommunövergripande översiktsplan. Vissa delar kan åtgärdas via fördjupningar eller tillägg men det är endast i samband med att en helt ny översiktsplan tas fram som samtliga allvarliga brister kan åtgärdas. Kommunen påbörjar arbetet med att ta fram en ny kommunövergripande översiktsplan under 2022.

Källförteckning

Boverket. 2021. *ÖP-modell 2.1*. <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/oversiktsplan/oversiktsplanen/op-modell/> (Hämtad 2022-01-19).

Länsstyrelsen. 2020. *Bostadsmarknadsanalys 2020*. Härnösand: Länsstyrelsen Västernorrland.
<https://www.lansstyrelsen.se/vasternorrland/tjanster/publikationer/bostadsmarknadsanalys-2020.html> (Hämtad 2022-01-19).

SFS: 2000:1383 (ändrad t.o.m. SFS 2013:866). *Lag om kommunernas bostadsförsörjningsansvar*.

SFS: 2010:900 (ändrad t.o.m. SFS 2021:788). *Plan- och bygglag*.

SGI & MSB. 2021. *Riskområden för ras, skred, erosion och översvämning, Redovisning av regeringsuppdrag enligt regeringsbeslut*. M2019/0124/K1. Statens geotekniska institut, Linköping och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Karlstad.

SOU 2020:78. Miljödepartementet. *Tillgängliga stränder – ett mer differentierat strandskydd: lagrådsremiss*.

SOU 2021:53. Miljödepartementet. *En rättssäker vindkraftsprövning: betänkande*.

Bilagor

Bilaga 1

Tabell 2: Föreslagna planer för framtagande eller revidering i Sollefteå kommuns översiktsplan

Plan eller program	Beskrivning i ÖP	Status
Avfallsplan	Uppdateras under 2017	
Bostadsförsörjningsprogram	Prioriteras under 2017	
Infrastrukturprogram - Bredband och annan elektronisk kommunikation	Uppdatering och aktualisering av program	
Jämställdhet- och mångfald i samhällsplaneringen	Ett program tas fram. Som utgångspunkt kan metodmaterialet Jämställt samhällsbyggande och handboken Integrering av mångfald och jämställdhet användas	
Kulturmiljövårdsprogram	Bevara och tillgängliggöra kultur och kulturmiljöer samt öka kunskapen om och synliggöra Sollefteå kommuns historia	
Naturmiljövårdsprogram	Bevara och tillgängliggöra naturmiljöer samt att öka kunskapen om och synliggöra dessa	
Landsbygdsprogram	Prioriteras 2017. Arbetet påbörjas efter det att översiktsplanen fastställts i kommunfullmäktige	
Lokala miljömål	Utvärdering och uppdatering av de lokala miljömålen	
Näringslivsplan	Utgångspunkten är det näringslivsprogram som är under framtagande (KSAU 2016-06-14). I näringslivsplanen ska redogöras för näringsverksamheternas behov av mark, vattenförsörjning, energi, digital kommunikation, person- och godstransporter etc. för sin utveckling. Prioriteras 2017	
Plan för förnybar energi - bio, sol, vatten, vind m.fl	Syftet är att stödja hållbar utveckling genom att främja hushållning med energi, säkerställa tillräcklig energitillförsel samt bidra till minskad klimatpåverkan. Arbetet synkroniseras med den nationella energiförsörjningsplanen. Prioriteras 2017	
Plan för klimatanpassning i samhällsplanering och byggande samt boende i riskområden	*Egen anmärkning: står som prioriterad i annan del av ÖP	
Plan för långsiktig vattenförsörjning i Sollefteå kommun	Planen omfattar enskilda och allmänna anläggningar för vatten och avlopp	
Plan för tillgänglighet	Inventering är gjord och är dokumenterad i rapporter från respektive tätort. Materialet aktualiseras och Plan för tillgänglighet i Sollefteå kommun tas fram	
Plan för utveckling av grönområden		
Strategi för utveckling av de olika trafikslagens infrastruktur och transporter		
Ungdomspolitiskt program		

Grön: framtaget, röd: ej framtaget

Sollefteå
kommun

Sollefteå kommun

Underlag inför Sollefteå kommuns beslut om planeringsstrategi

Inledning

Länsstyrelsen ska enligt 3 kap. 26 § plan- och bygglagen (PBL) i ett underlag till kommunen redovisa sådana statliga och mellankommunala intressen som an ha betydelse för översiktsplanens aktualitet. Redovisningen ska göras under den andra halvan av tiden mellan två ordinarie val till kommunfullmäktige.

I underlaget ska länsstyrelsen ange

1. hur dessa intressen förhåller sig till översiktsplanen, och
2. om länsstyrelsens granskningsyttrande i någon del inte längre gäller.

Länsstyrelsen ska även lämna ett sådant underlag till kommunen när kommunen begär det.

Läsanvisning

I detta underlag redovisas vilka, nya eller ändrade, statliga och mellankommunala intressen som länsstyrelsen bedömer kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet. Länsstyrelsen informerar också om förändringar gällande övriga allmänna intressen som kan vara bra att ha med sig i kommande arbete med planeringsstrategi eller översiktsplan. Redovisning ska inte ses som en komplett redogörelse för de planeringsunderlag som kommunen behöver ta hänsyn till, utan är framför allt ett urval av de mest relevanta underlagen som ändrats eller tillkommit sedan den senaste översiktsplanen antogs.

Länsstyrelsen redogör också för sin syn på granskningsyttrandets aktualitet.

Redovisningen består av en kortare beskrivning av innehållet i respektive underlag samt i förekommande fall en länk till den webbplats där underlaget finns publicerat.

Gällande översiktsplan

Kommunfullmäktige i Sollefteå kommun antog den 28 augusti 2017 den nu gällande översiktsplanen *Översiktsplan för Sollefteå kommun – en kraftfull kommun med utsikter mot 2030*.

Kommunen har också fördjupade översiktsplaner för Sollefteå stad, antagen den 19 december 2005 och reviderad/aktualitetsbedömd den 28 februari 2015, för delar av Skärvsta och Rödsta byar från 1992. Enligt översiktsplanen gäller även Program för trevligare centrum - Sollefteå, Ramsele, Junsele, Näsåker och Långsele.

Vid antagandet av den gällande översiktsplanen upphävdes övriga fördjupade översiktsplaner, bland annat avseende vindbruk.

Länsstyrelsens granskningsyttrandes aktualitet

Länsstyrelsen lämnade den 22 februari 2017 ett granskningsyttrande över kommunens gällande översiktsplan. Nedan redogörs för de delar av detta granskningsyttrande som inte längre är relevanta.

Redogörelsen avser framför allt de specifika synpunkter som avser länsstyrelsens särskilda bevakningsområden.

Generellt sett ligger länsstyrelsens synpunkter från granskningsyttrandet kvar, även om kommunen har gjort flera ändringar framför allt avseende disposition och redovisning i kartmaterialet.

Vindbruk

De synpunkter som avser den fördjupade översiktsplanen för vindbruk är inte längre relevanta, eftersom kommunen har upphävt planen efter granskningen.

Landsbygdsutveckling i strandnära läge, LIS

Kommunen har efter granskningen förtydligat LIS-områdena och disponerat om kriterierna för strandskyddsprövning. Länsstyrelsen saknar dock fortfarande en tillräcklig motivering till respektive områdes lämplighet för landsbygdsutveckling.

Riksintressen

Kommunen har uppdaterat sina kartor med riksintressen och förslag till nya riksintresseområden. I övrigt står länsstyrelsens synpunkter i det stora hela kvar.

Ny lagstiftning

Nedan följer en sammanfattning av lagändringar som länsstyrelsen bedömer kan vara relevanta för kommunens kommande översiktsplanarbete. Lagändringarna är gjorda sedan kommunens

senaste översiktsplan antogs eller i vissa fall sedan länsstyrelsens senaste sammanfattande redogörelse.

- Flera ändringar i PBL:s 3 kap trädde i kraft 1 april 2020. Ändringarna berör både innehållet i översiktsplanen och processen för hur den tas fram och aktualitetsprövas. Ändringarna innebär bland annat ett krav på att redovisa översiktsplanens huvuddrag i en karta och att kommunen ska redovisa de förhållanden med koppling till de allmänna intressena i 2 kap PBL, som kan ha en väsentlig betydelse för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Ändringen innebär också att kommunen efter valet 2022 ska anta en planeringsstrategi. Detta ersätter aktualitetsprövningen av planen, och måste göras för att översiktsplanen inte automatiskt ska anses inaktuell.
- Det så kallade plankravet i 4 kap. 2 § PBL har förtydligats som en del i genomförandet av MKB-direktivet.
- Ändringar har gjorts i framför allt 5 kap. PBL för att underlätta för till att en så kallad planintressent ska kunna börja med att ta fram planeringsunderlag innan kommunen har möjlighet att påbörja planläggningen.
- I PBL:s 3 kap 5 § finns sedan augusti 2018 ett tillägg om att översiktsplanen ska redovisa kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra. Denna riskanalys bör i text beskrivas, men även kompletteras med en karta över de områden man beskriver, så att det blir lätt att förstå var i kommunen risker finns idag, och i ett framtida förändrat klimat.
- Till följd av förändringar i lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000:1383) ska riktlinjer för bostadsförsörjning inte längre beslutas som en del av en översiktsplan, utan ska redovisas i ett separat dokument som beslutas av kommunfullmäktige. Detta beror på att riktlinjerna nu uttryckligen ska vara vägledande när kommunen i översiktsplaneringen tillämpar och bedömer det allmänna intresset i 2 kap 3 § 5 PBL, det vill säga angående bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet.
- Förändringar i 7 kap 18 § miljöbalken innebär att länsstyrelsen getts möjlighet att, i det enskilda fallet, upphäva hela eller delar av strandskyddet vid små sjöar och vattendrag. Såväl kommun som privatpersoner kan ansöka om upphävande hos

länsstyrelsen. Länsstyrelsen anser att det vore lämpligt att kommunen i översiktsplanen pekar ut områden som är särskilt viktiga för friluftslivet där länsstyrelsen inte bör upphäva strandskyddet.

- Nytt 6 kapitel i Miljöbalken om miljöbedömningar började gälla den 1 januari 2018, vilket innebär vissa förändringar för hanteringen av miljöbedömningar i planer som upprättas enligt PBL. Lagändringen medför också vissa följdändringar i PBL.
- För bostadsbyggnader gäller förordningen om trafikbuller vid bostadsbyggnader (SFS 2015:216). Den 11 maj 2017 utfärdades även en ändring av förordning (SFS 2015:216) som avser nya bullernivåer från spårtrafik och vägar (SFS 2017:359).
- Från och med 1 januari 2020 är FN:s barnkonvention lag i Sverige. Lagen innebär en tvingande tillämpning av barnets rättigheter i all myndighetsutövning och offentlig verksamhet som kommer i kontakt med barn eller på andra sätt påverkar barns förhållanden. Därför rekommenderas att översiktsplaneringen kontinuerligt undersöker behov av att öka skyddet och tryggheten för barn och ungdomars vägar till och från skolan, fritidssysselsättningar och kulturaktiviteter. Det rekommenderas också att andra förslag, liksom planförslaget i sin helhet, prövas med en barnkonsekvensanalys.

Statliga och mellankommunala intressen

Planeringskatalogen

Länsstyrelserna arbetar med en gemensam [Planeringskatalog](#) som är en webbaserad söktjänst för planeringsunderlag som är tillgänglig för allmänheten. I Planeringskatalogen finns relevanta planeringsunderlag för fysisk planering från statliga myndigheter. Med planeringsunderlag avses kunskapsunderlag som belyser viktiga frågor att ta hänsyn till och hantera i översiktsplanering och detaljplanering.

Statliga intressen

Riksintressen

Översiktsplanen ska redovisa och ta hänsyn till de riksintressen som finns inom kommunen. Länsstyrelsen har inte identifierat något

riksintresse i Sollefteå kommun som ändrats eller tillkommit sedan antagandet av den gällande översiktsplanen.

Totalförsvaret

Totalförsvarets riksintresse *Tjärnmyrans skjutfält* är ofullständigt redovisad i gällande översiktsplan. I och med Försvarsmaktens återetablering i Sollefteå är det av stor vikt att kommunen tar hänsyn till riksintresset.

Miljökvalitetsnormer

Kommunen ska i översiktsplanen redovisa hur miljökvalitetsnormerna enligt 5 kap. miljöbalken ska följas.

Vatten

Hanteringen av vatten i kommunen är ett komplext arbete som berör många olika sammanlänkande aspekter som till exempel omhändertagande av dagvatten och avlopp, fiske, natur-, friluft- och kulturvärden, dricksvattenförsörjning och föroreningar. Länsstyrelsen vill uppmantra kommunen att i möjligaste mån samordna dessa frågor i ett sammanhang. Kommunens vattenförekomster bör betraktas utifrån deras avrinningsområden för att tydliggöra eventuella mellankommunala utmaningar och behov av samverkan. Avrinningsområdena kan ses i VISS Enkla vattenkartan

I [Förvaltningsplan 2016–2021 Bottenhavets vattendistrikt](#) finns en analys av länets vattenförekomsternas status och påverkansfaktorer, åtgärdsprogram och sammanställning av ytterligare kunskapsunderlag och kan vara en bra utgångspunkt för arbetet med miljökvalitetsnormerna för vatten och hantering av vatten i översiktsplanen i allmänhet. En [uppdaterad förvaltningsplan](#) håller på att tas fram och beslutas inom kort.

Som stöd för planeringen som rör vatten och för att uppnå miljökvalitetsnormerna finns information om olika vattenförekomsternas status hos [Vatteninformationssystem Sverige, VISS](#).

Sverige geologiska undersökning, SGU har [vägledning och underlag](#) för hanteringen av grundvatten i översiktsplanen.

Nationella mål, planer och program

På Boverkets [PBL Kunskapsbanken](#) finns en sammanställning av nationella mål som är relevanta för ett hållbart samhällsbyggande och planering. Nedan följer beskrivningar av ett urval av dessa mål som länsstyrelsen bedömer är särskilt aktuella för kommunens översiktsplanering.

Gestaltad livsmiljö

Riksdagen antog 2018 [Politik för gestaltad livsmiljö](#) med mål för arkitektur-, form och designpolitiken. Målsättningen är ett hållbart, jämlikt och mindre segregerat samhälle med omsorgsfullt gestaltade livsmiljöer. Målet ska uppnås genom en rad delpreciseringar. Hållbarhet och kvalitet ska inte underställas kortsiktiga ekonomiska överväganden och kunskap om arkitektur, form och design ska utvecklas och spridas. Befintliga estetiska, konstnärliga och kulturhistoriska värden ska tas till vara och utvecklas och nya miljöer ska gestaltas för att vara tillgängliga för alla. Det offentliga ska agera som en förebild vid tillämpningen av politiken. Översiktsplanen bör innehålla ställningstaganden om kommunens ambitioner för gestaltning av tillkommande bebyggelse och hur befintliga miljöer kan omhändertas och utvecklas.

Livsmedelsstrategi

Riksdagen antog 2017 en nationell livsmedelsstrategi med målet att uppnå en konkurrenskraftig livsmedelskedja där den totala livsmedelsproduktionen ökar, samtidigt som relevanta nationella miljömål nås, i syfte att skapa tillväxt och sysselsättning och bidra till hållbar utveckling i hela landet. För att uppnå målen är det av stor vikt att kommunen i sin fysiska planering underlättar bevarandet och utvecklandet av jordbruksmark, men även ser till hela kedjan i livsmedelsproduktionen. Länsstyrelsen publicerade 2021 [Regional livsmedelsstrategi Västernorrland](#) som bland annat redovisar prioriterade områden för den regionala livsmedelsproduktionen.

Miljömålen och agenda 2030

[Sveriges miljömål](#) beslutades av riksdagen 1999, och består av ett övergripande generationsmål och 16 miljökvalitetsmål, samt ett antal etappmål. Miljömålen syftar till att uppnå en hållbar utveckling och är även kopplad till FN:s agenda 2030. Vid den senaste fördjupande utvärderingen av miljömålen 2019 bedömde Naturvårdsverket att det är bråttom att minska utarmningen av den biologiska mångfalden och klimatförändringarna. Flera av miljömålen har starka kopplingar till den fysiska planeringen, exempelvis målen God bebyggd miljö, Ett rikt odlingslandskap och Levande sjöar och vattendrag.

Rådet för hållbara städer har i uppgift att stötta kommunerna i arbetet med mål 11 i Agenda 2030 som behandlar långsiktigt hållbar stads- och samhällsutveckling. De samlar kunskapsunderlag på sin hemsida [Hallbarstad.se](#)

Tillgänglighet

Målet för regeringens funktionshinderspolitik är att uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. På

Boverkets PBL kunskapsbanken finns en vägledning för [Översiktsplanering för ökad tillgänglighet](#).

Myndigheten för delaktighet har ett [Metodstöd för funktionshinderpolitisk strategi](#).

Mellankommunala intressen

Länstransportplan

2018 antog Region Västernorrland [Regional transportplan för Västernorrland 2018-2029](#). Planen redovisar prioriteringen av åtgärder för länets infrastruktur.

Regional utvecklingsstrategi

Region Västernorrland har tagit fram en [Regional utvecklingsstrategi \(RUS\)](#) för åren 2020-2030. Dokumentet är en övergripande strategi för utveckling och tillväxt inom regionen. Strategin är en bra utgångspunkt för att sätta in översiktsplanen i ett regionalt sammanhang.

Övriga allmänna intressen

Hälsa och säkerhet

Farligt gods

Länsstyrelsen arbetar med att uppdatera sin vägledning för fysisk planering i närheten av leder för farligt gods. Den nya vägledningen förväntas vara klar under första kvartalet 2022.

Ras, skred, erosion och översvämning

SGI kommer under början på 2022 presentera en helt ny kartering för skredrisk i Ångermanälven från Näsåker till havet. Det kan förändra förutsättningarna för var man kan bygga längs med älven.

Klimatanpassning

Klimatanpassning är ett område som blivit allt mer aktuell och är en viktig fråga att ta hänsyn till när det kommer till långsiktiga strategier för mark- och vattenanvändningen inom en kommun. Kommunen är skyldig att hantera klimatrelaterade risker i sin översiktsplan enligt 3 kap. 5 § PBL. Som vägledning för klimatanpassningsarbetet tog länsstyrelsen 2018 fram en [Regional handlingsplan för klimatanpassning i Västernorrlands län](#). Ytterligare underlag finns i rapporterna [Klimatförändringar och effekter på naturmiljön i Västernorrland](#) och [Snö i framtida klimat](#), som beskriver klimatförändringarnas påverkan på naturmiljön respektive

snöförekomst. I november 2021 lanserade SMHI tjänsten [Framtiden klimat](#) där man kan hitta de allra senaste karttjänsterna och nedladdningsbara filer med den senaste kunskapen om vårt framtida förändrade klimat.

Länsstyrelserna i Stockholm och Västra Götaland har tillsammans med SMHI och MSB tagit fram metodstödet [Klimatrelaterade risker i översiktsplaneringen](#).

Dricksvatten och avlopp

Länsstyrelsen Västernorrland har tagit fram en regional vattenförsörjningsplan för att långsiktigt säkerställa tillgången på vattenresurser för dricksvattenförsörjning. Strategin innehåller skyddade uppgifter och finns därför inte publicerad öppet. Kopplat till dricksvattenförsörjningen behöver översiktsplanen även ta hänsyn till vattenskyddsområdena i kommunen. Mer information finns på [länsstyrelsens hemsida](#). Länsstyrelsen i Dalarna har tagit fram en vägledning för [VA i fysisk planering](#) som kan vara ett stöd för kommunen. Även Havs- och vattenmyndigheten, HaV, har en [Vägledning för kommunal VA-planering](#).

Trygghet och brottsförebyggande

Boverket har sammanställt vägledning och kunskapsunderlag för [Brottsförebyggande och trygghetsskapande åtgärder](#).

Naturmiljö

Grön infrastruktur

Som en del Sveriges strategi för biologisk mångfald och ekosystemtjänster har länsstyrelsen tagit fram [Handlingsplan för grön infrastruktur i Västernorrland](#). Handlingsplanen redovisar rådande förutsättningar kopplat till miljömålen, vilka kunskapsunderlag som finns och även förslag på åtgärder. Planen är tänkt att fungera bland annat som planeringsunderlag till översiktsplanen. Till planen hör förslag till nationella värdestrakter, som är områden med särskild betydelse för den biologiska mångfalden. Till handlingsplanen finns även ett [kartverktyg](#). I kartan redovisas nya naturvårdsobjekt som kommunen bör beakta i översiktsplanen. Sedan den senast översiktsplanen har det även tillkommit naturreservat och biotopskyddsområden i kommunen.

En kommunal grönstrukturplan eller liknande kan vara användbart då gröna strukturer i samhället ger många positiva synergieffekter.

Skyddade arter

I översiktsplanen bör de förutsebara konflikterna med artskyddsintresset identifieras och beskrivas, utifrån de arter och

livsmiljöer som finns i kommunen och som berörs av den utveckling som översiktsplanen anger. Mer information om skyddade arter finns på SLU:s [artportalen](#).

Bostadsförsörjning

Länsstyrelsen tar varje år fram en rapport om läget för bostadsmarknaden i länet, innehållande t ex en analys av efterfrågan och tillgång på bostäder. Den senaste [Bostadsmarknadsanalysen](#) är från 2020.

Kommunen ska anta separata riktlinjer för bostadsförsörjningen, men behöver också ta detta i beaktning i översiktsplanen.

Klimat och energi

Minskat klimatpåverkan är ett prioriterat område inom hela samhället, och ingår i en rad nationella och regionala mål. Boverket har en vägledning för [Översiktsplanering för minskad klimatpåverkan](#).

Länsstyrelsen har i samarbete med Region Västernorrland tagit fram en regional [Energi- och klimatstrategi](#) för åren 2020–2030, som i största möjliga mån bör inarbetas i översiktsplanen.

Översiktsplaneringen är ett viktigt instrument för att bland annat underlätta för ett transporteffektivt samhälle, förnyelsebar elproduktion och en hållbar bygg- och fastighetssektor.

Se även [Boverkets föreskrifter och allmänna råd \(2021:2\) om utrustning för laddning av elfordon](#).

Vindkraft

Energimyndigheten och Naturvårdsverket har tillsammans tagit fram en [Nationell strategi för en hållbar vindkraft](#) som bland annat innehåller planeringsunderlag och förslag på hur den landbaserade vindkraftutbyggnaden bör fördelas i Sverige. Det finns i nuläget ingen regional strategi för vindkraften.

Infrastruktur

Bredband

Bredbandsutbyggnaden på landsbygden är en prioriterad fråga i Sverige och inom hela EU. [Post- och telestyrelsen](#) kan bevilja stöd för utbyggnaden.

Elnät

Sollefteå kommun har en geografiskt viktig roll i den svenska elproduktionen och elnätet. Kartor över transmissionsnätet finns bland annat hos [Svenska Kraftnät](#). Region Västernorrland publicerade 2021 en [Regional elnätsanalys](#).

Totalförsvaret

Frågor som rör totalförsvaret och totalförsvarsplanering har aktualiserats de senaste åren. I arbetet med översiktsplanering behöver totalförsvarets intressen vägas in på ett helt annat sätt än vad som görs idag. Som stöd i det arbetet har MSB gett ut vägledningen [Totalförsvarets intressen i samhällsplaneringen](#) som kan fungera som ett underlag i det arbetet. I vägledningen finns checklistor för att underlätta arbetet inom kommunen.

Friluftsliv

Invånarnas möjlighet till naturkontakt och friluftsliv med platser för lek, motion och utevistelse är ett allmänt intresse som kommunen behöver ta hänsyn till i översiktsplaneringen. Kommunen kan beroende på förutsättningar och behov välja om frågor rörande friluftsliv- och grönområden enbart ska hanteras i översiktsplanen eller om kommunen även ska upprätta till exempel en separat friluftsliv- eller grönsplan.

Jordbruksverket tillsammans med Havs- och vattenmyndigheten publicerade 2014 strategin [Svenskt fritidsfiske och fisketurism 2020](#). Strategin sätter upp mål för att främja svenskt fritidsfiske och fisketurism.

Barnkonsekvenser

Kommunen bör ta med barns perspektiv vid utformandet av översiktsplanen. Som stöd kan kommunen ta fram en barnkonsekvensanalys. SKL har [vägledning och mallar](#) för prövning gentemot barnens bästa.

De som deltagit i beslutet

Det här yttrandet har beslutats av tf. enhetschef Karin Frejarö efter föredragande av Hamlet Mirjamsdotter.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Granskningsyttrande över översiktsplan för Sollefteå kommun

Länsstyrelsen välkomnar kommunens arbete med översiktsplanering. Kommunen har påbörjat en ambitiös process med medborgardialog, insamling av befintliga planeringsunderlag av betydelse samt en översyn av behovet av nya planeringsunderlag inför kommande planarbete. Arbetet har samlats kring en väluppbyggd strategisk inriktning med värdeorden *naturkraft*, *innovationskraft* och *livskraft*. Kommunen har en god grund att stå på i det fortsatta arbetet med översiktsplanen.

Nu liggande förslag är dock inte, enligt länsstyrelsens uppfattning, att se som en färdig översiktsplan enligt plan- och bygglagens mening. Länsstyrelsen måste därför hänskjuta en stor del av granskningen till kommande fördjupade planprocesser och prövningar.

Översiktsplanen saknar helt eller delvis;

- Redogörelser över hur och på vilket sätt kommunen konkret ska genomföra de intentioner som uttrycks genom ställningstaganden och vilka riktlinjer som gäller för kommunens mark- och vattenanvändning.
- En tydlig redovisning över hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.
- Riktlinjer och strategier för hur kommunen avser att tillgodose redovisade riksintressen samt följa fastställda miljö kvalitetsnormer.
- Tillräcklig redovisning kopplat till utpekade LIS-områden.

Översiktsplanen är heller inte utformad så att innebörden och konsekvenserna av den tydligt framgår. Översiktsplanen kommer att vara svår använd för såväl myndigheter och medborgare som internt inom kommunen.

Länsstyrelsen hänvisar, förutom detta yttrande, också till yttrande (2016-09-12) över samrådsversionen av planen. Flertalet av synpunkterna i samrådsyttrandet kvarstår.

Ställningstaganden

Översiktsplanen innehåller ett stort antal ställningstaganden, med skiftade relevans för kommunens mark- och vattenanvändning. Samtidigt saknas helt riktlinjer och verktyg för hur ställningstagandena ska genomföras, samt hur olika intressen som kan komma att konkurrera med varandra ska hanteras i framtida planering. Utan riktlinjer för genomförande av ställningstagandena och avvägning mellan olika intressen blir översiktsplanen svår att både använda och följa upp.

Efter samrådet har kommunen gjort en tydlig prioritering mellan det som länsstyrelsen ansåg var motstående ställningstaganden i översiktsplanen. Länsstyrelsen saknar dock de grunder och avvägningar på vilka prioriteringarna gjorts. Det ska tydligt framgå av en översiktsplan med vilka grunder ett ställningstagande gjorts samt vilka konsekvenser ett ställningstagande kan innebära. Översiktsplanen lämnar mycket övrigt att önska i detta avseende.

Länsstyrelsen menar fortsatt att de tillägg och fördjupningar som aktualiseras behöver samordnas tydligare med översiktsplanen, för att skapa en helhetsbild av den översiktliga mark- och vattenanvändningen. Det är också av stor betydelse att eventuella intressen i olika planer som står emot varandra hanteras inför kommande prövningar. Länsstyrelsen ställer sig fortsatt frågande till att vindbruksplanen från 2008 konstateras aktuell i översiktsplanen, samtidigt som kommunen prioriterar en revidering av den samma under nästkommande mandatperiod. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning i att vindbruksplanen är i behov av revidering. Den bör dock i så fall konstateras inaktuell i förslaget till översiktsplan.

Förutsättningar och underlag

Del 2 av översiktsplanen, planeringsförutsättningar, har arbetats om efter samrådet. Länsstyrelsen anser dock fortfarande att det framkommer ställningstaganden i del 2 som ska framgå av del 1, planhandlingen. Översiktsplanen blir otydlig och svårbegriplig när olika ställningstaganden framgår av de olika delarna. Det blir svårt för såväl medborgare som kommunen och myndigheter att förstå vad som egentligen gäller.

Utpekanden och kartmaterial

Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen arbetat vidare med kartmaterialet efter samrådet och att kartan kommer att finnas i digital version. Kartorna innehåller dock, enligt länsstyrelsens uppfattning, alltför många detaljer och är för oskarpa för att det ska gå att utläsa avgränsningar och utpekanden.

Flera ställningstaganden handlar om att peka ut mark för särskilda ändamål, t.ex. klimatanpassningsåtgärder och bullreducerade miljöer. Utpekandena återfinns dock fortfarande inte i kartmaterialet.

På flera håll i kartmaterialet finns områden presenterade i förteckningen, men går inte att finna på kartan, t.ex. LIS-områden i den kommunövergripande kartan. De nya LIS-områden som pekats ut vid Betarsjön går inte att utläsa från något bifogat kartmaterial.

Konsekvensbeskrivning av planen

Länsstyrelsen anser att kommunen inte bedömt konsekvenserna av planförslaget på ett tillfredställande sätt. Detta innebär att det inte finns tillräckligt stöd till de ställningstaganden som görs i översiktsplanen, vilket ytterligare minskar översiktsplanens tydlighet och användbarhet.

Del 3, konsekvensbeskrivning, har fortsatt en alltför svag koppling till översiktsplanen. Många av de konkreta ställningstaganden som gjorts i översiktsplanen finns inte konsekvensbeskrivna, samtidigt som konsekvensbeskrivningen i vissa avseenden tar upp ställningstaganden som inte tydligt återfinns i planförslaget. Av inledningen framgår t.ex. att ett fokus i översiktsplanen varit klimatanpassningsåtgärder, samtidigt som kommunen i samrådsredogörelsen konstaterar att detta inte varit prioriterat i arbetet. Delen om sociala konsekvenser utgår från kommunens satsningar på gång- och cykelstråk, de planerna går dock inte att utläsa i planhandlingen. Konsekvensbeskrivningen kan inte utgå ifrån fokusområden som planeras för nästkommande planperiod. Det är nu föreslagna översiktsplan som ska konsekvensbedömas, inte nästkommande.

Förutom delen om konsekvenser har en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) upprättats. Denna har inte genomgått några förändringar efter samrådet och länsstyrelsen saknar fortfarande redogörelsen över planens konsekvenser på

riksintressen, miljö kvalitetsnormer samt hälsa och säkerhet med särskild hänsyn till riskerna för dammhaveri.

Länsstyrelsens särskilda bevakningsområden

Riksintressen

Allmänt

Det faktum att riksintressen ska skyddas framgår på flera ställen i planförslaget. Länsstyrelsen saknar dock fortfarande ställningstaganden och riktlinjer som redogör för hur riksintressena ska tillgodoses och deras värden skyddas. Planförslagets påverkan på riksintressena har heller inte konsekvensbedömts. Länsstyrelsen kan därför inte avgöra om förslaget till översiktsplan tillgodoser riksintressena enligt 3 och 4 kap. miljöbalken.

Länsstyrelsen delar miljökonsekvensbeskrivningens (MKB) slutsats i att det krävs tydligare riktlinjer som stöd vid prioritering mellan olika riksintressen för att förebygga uppkomst av påtaglig skada på värdena. I framtida planering och fördjupning behöver kommunen förtydliga sina avvägningar och ställningstaganden samt upprätta tydliga konsekvensanalyser. Länsstyrelsen förutsätter att kommunen inte vidtar någon åtgärd som påtagligt skadar riksintressevärden eller delar av sådana utan att samråda med länsstyrelsen. I annat fall kan länsstyrelsen komma att ingripa med stöd av 11 kap plan- och bygglagen.

I bifogad karta saknas fortfarande ett flertal riksintresseutpekanden, så som riksintresse för friluftsliv samt totalförsvaret.

Totalförsvaret

I Sollefteå kommun finns två områden som är av riksintresse för totalförsvaret, Tjärnmyrans skjutfält och ett Ö-område i sydvästliga delen av kommunen. Inget av dessa finns utmärkt på kartan över riksintressen. I den kommunövergripande kartan är Tjärnmyrans skjutfält felaktigt utmärkt vad gäller placering och storlek.

Länsstyrelsen vill även i granskningsskedet upplysa om att Försvarsmakten gjort en förnyad analys av kommunens vindbruksplan som görs fortsatt gällande i och med att översiktsplanen antas. Med grund i denna analys konstateras att en utbyggnad av vindkraftverk inom delar av det som benämns som område 6 kommer i konflikt med riksintressen för totalförsvarets militära del som omfattas av sekretess. En utbyggnad inom berörda delar av område 6 riskerar att medföra påtaglig skada på riksintresset. Frågan behöver behandlas i samband med revidering av vindbruksplanen.

Natur- och kulturmiljövård

Av översiktsplanen framgår att områden som är av riksintresse för naturvård och kulturmiljövård ska skyddas. Länsstyrelsen saknar dock kommunens strategi för hur riksintresseområdena ska bevaras och utvecklas eller hur värdena i riksintresset ska tillgodoses. Riksintressen nämns inte alls i del 3, konsekvenser, och i MKB:n konstateras att tydliga riktlinjer behöver tas fram som stöd i fortsatt planering för att undvika påtaglig skada vid senare avvägningar. Länsstyrelsen delar denna uppfattning.

Friluftsliv

I översiktsplanen föreslår kommunen Ångermanälven mellan Betarsjön och Näsåker som nytt område för riksintresse friluftsliv. Länsstyrelsen tar med frågan i

nästkommande omgång av utpekanden av områden. Kommunens förslag till utpekande av områden bör finnas med i kartmaterialet. Även de områden som pekats ut saknas i kartan över riksintressen.

Rennäring

Kommunen föreslår utvecklingsområden inom riksintresse för rennäringen utan vidare hänvisning till hur avvägningar ska göras samt hur riksintressets värden ska tillgodoses. Exploateringarnas påverkan på riksintressets värden måste därför skjutas till senare prövningar. Länsstyrelsen förutsätter att kommunen inte vidtar någon åtgärd som påtagligt skadar rennäringens intressen utan att samråda med länsstyrelsen och berörd sameby.

Skyddade vattendrag (4kap)

Faxälven mellan Edsele och Helgumsjön är utpekad som riksintresse för skyddade vattendrag enligt 4 kap 6 § miljöbalken. Avsnittet om riksintresseutpekandet har helt försvunnit ur översiktsplanen efter samrådet. Förutom ett utpekande på karta behöver översiktsplanen redogöra för samtliga riksintressen också i textmaterialet.

Miljö kvalitetsnormer (MKN)

Allmänt

Efter samrådet har förslaget till översiktsplan kompletterats med en allmän redogörelse över miljö kvalitetsnormer som berörs av kommunens mark- och vattenanvändning. Förslaget innehåller dock fortsatt inga beskrivningar över uppsatta miljö kvalitetsnormer och inga riktlinjer för hur dessa ska följas. Redogörelsen över planförslagets konsekvenser på möjligheten att uppnå normerna är inte heller komplett. Länsstyrelsen kan därför inte avgöra om förslaget medverkar till att miljö kvalitetsnormerna enligt 5 kap miljöbalken följs eller inte.

Under rubrik 4.1.5 Sollefteå år 2030, del 2 förekommer ställningstaganden kopplat till kommunens arbete med att uppfylla miljö kvalitetsnormer som behöver flyttas till plandelen. Länsstyrelsen vill upplysa om att de ställningstaganden som kommunen gör i översiktsplanen måste framgå av själva planhandlingen, alltså inte endast i den del som beskriver planeringsförutsättningar.

Kommunen omfattas inte av miljö kvalitetsnormer för buller, någon redogörelse över möjligheten att uppnå de normerna behövs därför inte i planförslaget.

Vattenkvalitet

I del 2, planeringsförutsättningar, konstaterar kommunen att förslaget till översiktsplan inte bedöms påverka miljö kvalitetsnormer för vatten. Länsstyrelsen delar inte den slutsatsen, kommunen föreslår t.ex. flera utvecklingsområden i närheten av vattenförekomster, något som i hög grad kan tänkas beröra miljö kvalitetsnormer för vatten. Länsstyrelsen saknar en analys över hur förslagen i översiktsplanen kan tänkas påverka möjligheten att uppnå uppsatta miljö kvalitetsnormer. Detta gäller i synnerhet för de vattenförekomster som riskerar att inte uppnå normerna. MKB:n innehåller en kortfattad analys över påverkan på Ångermanälven och Faxälven, denna behöver kompletteras med samtliga berörda vattenförekomster i kommunen.

Förutom påverkan på möjligheten att uppnå normerna saknar översiktsplanen riktlinjer och bedömningar över hur uppsatta miljö kvalitetsnormer ska följas. Det finns heller ingen information om de vattenförekomster i kommunen som omfattas

av miljö kvalitetsnormer och deras nuvarande status. Information om status och normer för grundvattenförekomster saknas helt. Länsstyrelsen kan därför inte bedöma om planförslaget medverkar till att en miljö kvalitetsnorm inte följs.

Landsbygdsutveckling i strandnära läge (LIS)

Efter samrådet har nya områden pekats ut för LIS vid Betarsjön – Hålla och Ruske. Områdena framgår dock endast av den kommunöversiktliga kartan *skydd och utpekande*, som har en alltför låg skala för att kunna utläsa områdenas exakta storlek och utbredning. Länsstyrelsen har därför inte kunnat utläsa områdenas lämplighet och anser inte att områdena vid Betarsjön är möjliga för senare prövning mot LIS med grund i nu liggande planförslag.

Enligt länsstyrelsens mening är delen om LIS ambitiöst utförd och uppbyggd med välgrundade avvägningar och urval. Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen tidigt valt bort områden som t.ex. innehåller höga naturvärden samt är utsatta för risker för ras och skred. Det är dock fortfarande viktiga ställningstaganden och riktlinjer som framgår i del 2, planeringsförutsättningar, som behöver flyttas till själva plandelen. Detta gäller som exempel ställningstagande om att avlopp ska utredas i samband med dispens i samtliga LIS-områden och om ett område pekats ut för att utveckla besöksnäringen, för att skapa attraktiva boenden eller för att expandera befintliga byar. Dessa är ställningstaganden med stor betydelse för senare prövningar inom LIS-områdena och de måste därför framgå av själva planhandlingen.

De till planen bifogade preciserade kartorna över av LIS-områden innehåller ingen hänvisning till områdenas lokalisering, så som ortsnamn eller vägar. Länsstyrelsen har därför haft svårt att finna den exakta lokaliseringen av utpekade LIS-områden och därmed också svårt att avgöra områdenas storlek och lämplighet. Kartorna behöver revideras och tydliggöras inför planens antagande.

Även de administrativa formerna för hanteringen av LIS-frågan behöver tydliggöras inför att översiktsplanen antas. Av bifogad samrådsredogörelse framgår att kommunen "disponerar materialet så att riktlinjer beslutas politiskt i ett separat ärende". Länsstyrelsen ställer sig frågande till vad det är för riktlinjer kopplat till LIS som ska beslutas i ett separat ärende, och vad som är syftet med dessa riktlinjer. Av översiktsplanen framgår inte heller vad som händer med de riktlinjer för LIS som kommunen tog fram under 2011.

Länsstyrelsen efterlyser också en närmare redogörelse över hur de "områden som pekas ut för utredning" ska hanteras i fortsättningen. Länsstyrelsen förutsätter att det gäller områden som kommunen utreder närmare till arbete med nästkommande översiktsplan. Enligt lagstiftning finns ingen möjlighet att peka ut LIS-områden utanför ramarna för översiktsplanarbetet.

Mellankommunala frågor

Länsstyrelsen har svårt att bedöma om kommunen hanterat frågor som berör en eller flera angränsande kommuner på ett lämpligt sätt. I översiktsplanen redovisar kommunen de frågor som kan tänkas vara intressanta ur ett mellankommunalt perspektiv. Översiktsplanen redogör dock inte för hur dessa mellankommunala frågor hanterats, eller om det finns någon plan för hur de ska hanteras i ett framtida perspektiv.

Det finns ett antal riksintresseområden och Natura 2000-områden nära gränsen till Sollefteå kommun. I översiktsplanen behöver det därför tydligare framgå att intressen och skydd i angränsande kommuner ska beaktas i planeringen. I detta sammanhang vill länsstyrelsen lyfta särskilt höga naturvärden i Kojmyran och Stenbithöjden, samt den forntida fångstmiljön vid Hälla. Även konsekvensbeskrivningen behöver kompletteras med en beskrivning av planens eventuella påverkan på riksintressen i angränsande kommuner.

Hälsa, säkerhet och risker för olyckor, översvämning och erosion

Allmänt

Det är positivt att kommunen tar ställning till att beakta klimat- och sårbarhetsaspekter vid planering, tillstånds- och lovgivning. Länsstyrelsen anser dock fortfarande att de ställningstaganden som görs i frågan behöver förtydligas och redovisas på karta för att kunna användas som stöd i planeringen. Länsstyrelsen uppmanar också återigen till att använda det nyare och mer detaljerade planeringsunderlag som kommunen hänvisades till i samrådet.

Ras, skred, och översvämningar

Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen pekat ut områden där risk för ras, skred eller översvämning förekommer, men vill återigen påtala att kommunen inte utgått från det senaste eller mest detaljerade planeringsunderlag som finns tillgängligt. I samrådet hänvisade länsstyrelsen till Svenska kraftnäts och vattenregleringsföretagens karteringar som gjordes i samband med dammhaveriplaneringen 2014-2016, samt den skyfallskartering som länsstyrelsen arbetade fram under 2015. Det är uppenbart att kommunen haft tillgång till Svenska kraftnäts och vattenregleringsföretagens kartering i avvägningen kring LIS-områden. Länsstyrelsen har också lämnat skyfallskarteringen till kommunen i oktober 2015. Eftersom att kommunen inte utgått från det senaste eller mest detaljerade planeringsunderlag som finns tillgängligt anser länsstyrelsen inte att översiktsplanen tar tillräcklig hänsyn till riskerna för ras, skred och översvämningar.

Klimatanpassning

Kommunen uttrycker i sitt övergripande ställningstagande att för kommande plan- och programarbete 2018-2022 ska en "Plan för klimatanpassning i samhällsplanering och byggande i riskområden" tas fram. Länsstyrelsen utgår från att detta innebär att den aktuella översiktsplanen inte identifierat de ökade risker ett förändrat klimat kan ge i kommunen och heller inte tagit ställning till vilka åtgärder som krävs för att minska dessa risker. Översiktsplanen tar heller inte hänsyn till hur risker för t.ex. ras och skred kan öka i och med klimatförändringar.

Till del 2, Planeringsförutsättningar tillkommer en bilaga som benämns Klimattabell. I denna har kommunen listat de verksamhetsområden inom kommunen som kan påverkas av ett förändrat klimat. Det är en början till att identifiera de risker som ett förändrat klimat kan innebära för kommunen, men det saknas en tydlig koppling till översiktsplanen.

Förorenade områden

Länsstyrelsen ser positivt på att åtgärder kopplat till förorenade områden prioriteras där de riskerar att påverka möjligheten att uppnå miljö kvalitetsnormer. Detta ställningstagande bör dock framgå av översiktsplanen och inte bara av

samrådsredogörelsen. Länsstyrelsen anser fortsatt att det behövs en strategi för hantering av markföreningar i senare plan- och bygglovsprövningar.

Vattenförsörjning och vattenskydd

Länsstyrelsen saknar fortsatt ett tydligare resonemang om långsiktigt hållbar vattenförsörjning, både i form av ställningstaganden och som utpekanden på plankartan. I konsekvensbedömningen behöver det också redogöras för om föreslagen markanvändning ger några konsekvenser på befintliga vattentäkter eller dricksvattenförsörjningen i stort.

Transporter av farligt gods

Länsstyrelsen anser att transporter av farligt gods genom kommunens tätorter är en viktig planeringsfråga som bör ges större utrymme på översiktsplanenivå. Här behövs tydlig strategi och riktlinjer för fortsatt planering. Länsstyrelsen anser också att transporter av farligt gods bör redogöras för i del 2, planeringsförutsättningar.

Ärendet

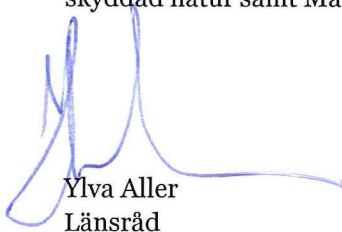
Sollefteå kommun har upprättat ett förslag till kommunomfattande översiktsplan. Översiktsplanen är utställd för granskning enligt 3 kapitlet 12 § plan- och bygglagen (2010:900). Länsstyrelsen yttrade sig den 12 september över samrådsversionen av planförslaget.

Enligt 3 kapitlet 16 § plan- och bygglagen ska länsstyrelsen under utställningstiden avge ett granskningsyttrande över planförslaget. Detta granskningsyttrande utgör statens samordnade syn på förslaget och ska ingå som en del i den blivande översiktsplanen.

Av yttrandet ska det framgå om

1. förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken,
2. förslaget kan medverka till att en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken inte följs,
3. redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken,
4. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och
5. bebyggelsen blir olämplig med hänsyn till de boendes och övrigas hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Beslut i detta ärende har fattats av länsråd Ylva Aller efter föredragande av planhandläggare Frida Säwe. I handläggningen av detta ärende har också John Molin, Maria Sundberg och Viveka Sjödin, samhällsbyggnad, Heléne Öhrling, skyddad natur samt Martin Neldén, beredskap deltagit.

Ylva Aller
Länsråd

Frida Säwe
Samhällsbyggnadsenheten
Telefon 0611-34 92 05

Kopia via e-post:

Försvarsmakten
Sveriges geologiska undersökning
Statens geotekniska institut
Trafikverket
Sametinget
Länsstyrelsen i Västerbottens län
Länsstyrelsen i Jämtlands län

Deltagande handläggare